Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

● În acest număr ● În paginile ● În acest număr **2 3 5** ● În paginile ● În acest număr ● În paginile ● În acest

Conferinţa Uniunii Asociaţiilor Studenţilor din Centrul Universitar Bucureşti

„CE FEL DE ELEV EŞTI?"

SPORT

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXII SERIA II NR. 5456 — 6 PAGINI 25 BANI — SÎMBĂTĂ 3 DECEMBRIE 1966

VIZITA TOVARĂŞULUI IOSIP BROZ TITO IN ŢARA NOASTRĂ

Convorbiri româno-iugoslave

Joi, 1 decembrie, la sediul Statului popular al regiunii Banat au început convorbirile între tovarăşii Nicolae Ceauşescu, Ion Gheorghe Maurer şi tovarăşul Iosip Broz Tito.

Din partea română participă tovarăşii Emil Bodnaraş, Paul Niculescu-Mizil, Iosif Banc, Corneliu Mănescu şi Aurel Mălnăşan, ambasadorul României la Belgrad.

Din partea iugoslavă participă tovarăşii Mialko Todorovici, Marko Nikezici, Kiro Gligorov şi Iakşa Petrici, ambasadorul Iugoslaviei la Bucureşti.

Convorbirile s-au desfăşurat într-o atmosferă cordială, sinceră, prietenească.

*

Vineri dimineaţa, tovarăşul Iosip Broz Tito şi ceilalţi oaspeţi iugoslavi, aflaţi în vizită în ţara noastră, au participat, împreună cu conducătorii de partid şi de stat români, la o vînătoare organizată în regiunea Crişana.

Oaspeţii au fost întîmpinaţi de tovarăşii Teodor Haş, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului regional de partid Crişana, şi Traian Gîrbă, membru supleant al C.C. al P.C.R., preşedintele Comitetului Executiv al Sfatului popular regional Crişana.

(Agerpres)

MODERNIZAREA CARIEREI POIENI-BOLOGA

CLUJ (de la corespondentul nostru). La cariera de piatră Poieni - Bologa, regiunea Cluj au început lucrările pentru o staţie de preconcasare, care va produce anual 150 000 tone piatră concasată. Modernizarea va continua anul viitor prin construcţia unei noi linii de concasare cu o capacitate de 300 000 tone anual.

START ÎN SPARTACHIADA DE IARNĂ

INTERVIUL NOSTRU cu tovarăşul **MIRON OLTEANU**, vicepreşedinte al Consiliului General al U.C.F.S.

Azi se dă startul întrecerilor Spartachiadei de iarnă. Există încă de pe acum semne de bun augur cu privire la succesul tradiţionalei competiţii de masă. În asociaţiile sportive din uzine, de pe şantiere sau de la sate, se fac în aceste zile intense pregătiri

— Sporturile sezonului alb — schiul, patinajul, săniuşul exercită o plăcută atracţie asupra tineretului. Şi-i firesc, de vreme ce aceste discipline întruchipează la modul ideal curajul, bărbăţia, îndemînarea, trăsături caracteristice tinerei generaţii. Agenda Spartachiadei este mult mai cuprinzătoare: **gimnastica, şahul, tenisul de masă, trînta, halterele, tirul, orientarea turistică** completează suita celor 10 ramuri de sport îndrăgite de tineri, care satisfac din plin pasiunile lor sportive în acest sezon.

Dincolo de finiş, de succesul viitorilor campioni, se va înscrie o nouă performantă a mişcării noastre sportive: antrenarea masei largi a tineretului într-o activitate competiţională, permanentă, prilej de depistare şi afirmare a tinerilor cu calităţi sportive.

— Ce consideraţi esenţial cu privire la măsurile ce trebuie iniţiate de organizaţiile U.T.C. şi asociaţiile sportive în angrenarea masei de tineri la etapa I?

— Este vorba în primul rînd de un amănunt bine cunoscut. În fiecare asociaţie sportivă întrecerile trebuie să înceapă din prima zi. Aceasta pentru că numai aşa vor putea fi fructificate din plin cele 70 de zile afectate etapei I (3 decembrie 1966 — 12 februarie 1967) în scopul de a mobiliza un număr cît mai mare de tineri la toate disciplinele competiţiei. Experienţa competiţiei ne-a indicat de-a lungul anilor că atunci cînd este neglijat acest amănunt, cînd nu se iau măsuri corespunzătoare din prima zi, întîlnim şi unele aspecte mai puţin plăcute. Şi anume, în unele asociaţii sportive startul etapei I este amînat de la o zi la alta, fapt care limitează participarea unui mare număr de tineri, la mai puţine discipline sportive. În acest fel scopul competiţiei nu este rea-

VASILE RANGA

(Continuare în pag. a V-a)

TELEGRAMĂ

Tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU
secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Tovarăşului CHIVU STOICA
preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Tovarăşului ION GHEORGHE MAURER
preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România

Dragi tovarăşi,

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. şi al poporului sovietic, exprimăm Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat şi Consiliului de Miniştri ale Republicii Socialiste România şi întregului popor român mulţumirile noastre sincere pentru felicitările cordiale şi bunele urări trimise cu prilejul celei de-a 49-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Împărtăşim convingerea dumneavoastră că prietenia şi colaborarea frăţească dintre popoarele sovietic şi român se vor întări şi dezvolta continuu pe baza principiilor marxism-leninismului, a egalităţii în drepturi, întrajutorării tovărăşeşti şi internaţionalismului socialist, în interesul popoarelor noastre, al unităţii ţărilor socialiste şi mişcării comuniste mondiale, al cauzei socialismului şi păcii.

Vă dorim dragi tovarăşi, dumneavoastră şi tuturor oamenilor muncii din Republica Socialistă România noi succese în construcţia socialistă, în lupta pentru pace şi prietenie între popoare.

L. I. BREJNEV
secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

N. V. PODGORNÎI
preşedintele Sovietului Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste

A. N. KOSÎGHIN
preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste

CADRAN

De unde vin cîntecele

V-aţi imaginat vreodată o scenă cu milioane de artişti? Greu? Imposibil! Şi totuşi există un asemenea edificiu. Şi nu este o metaforă!

Am urcat mai demult spre vatra legendară a Mioriţei. Sate cu onomastică frizată parcă în vers, ne-au ieşit în cale: Năruja, Nereju... Nume de alint şi zvon din demult. Am mers pe firul cîntecului la „Tismana-ntr-o grădină" şi ni s-a descoperit pădure de lume strînsă la cîntec şi joc. Din munţii Bucovinei, tot dintr-o legendă a unei inimi de bărbat viteaz, din ctitoria Putnei am coborît la marea cea mare. Culorile s-au schimbat, verdelui proaspăt de pădure şi de pe port, i-au luat locul cenuşiul de oţel al mării şi salopeta muncitorească. Şi din nou cîntec şi joc. Din cele patru zări ale ţării, urechea e sensibilizată de asemenea fapte de frumos. Şi nu este o metaforă!

V. ARACHELIAN

(Continuare în pag. a V-a)

Fişa biografică a Ioanei Pătraşcu este deocamdată sumară. Elevă în anul II B ţesători la Şcoala profesională textilă din Piteşti, ea se străduieşte să-şi formeze mai întîi o temeinică pregătire în meseria aleasă. La instruirea practică în producţie (moment surprins şi în fotografie) Ioana se bucură de o caldă apreciere. Stimei şi dragostei cu care o înconjoară muncitoarele din secţia ţesătorie a Întreprinderii textile din localitate le corespund pe deplin rezultatele obţinute de ea la practică: anul trecut cele trei medii trimestriale au fost 9, 10, 10; note asemănătoare a înregistrat şi anul acesta.

Foto: I. ANDREIŢĂ

În tehnica securităţii muncii

E VORBA DE „AMĂNUNTE"?

...Cumpănindu-şi în mîini o piesă, omul cu alură atletică a apăsat un buton şi a supus-o acţiunii „dinţilor" de piatră ai polizorului. Particulele incandescente creau un adevărat cerc de foc împroşcînd frontal pe cel ce dirija lucrul.

— E periculos ce face Dima — remarcă cineva din grupul cu care tocmai treceam pe culoarul principal — din păcate nedelimitat încă prin marcarea cu var ori cu vopsea — al atelierului mecanic de la S.M.T. Bărcăneşti, regiunea Ploieşti.

— Se vede că n-a învăţat nimic din păţania lui Avram Mocanu ori Stancu — a remarcat un altul.

— De ce nu mergeţi să-i amintiţi dumneavoastră?

— De ce noi? Să-i amintească şefii!...

Straniu, un om greşeşte, cei din jur observă acest lucru şi nu intervin. De ce? Nu mi-am putut explica. Am mers la el. L-am întrebat.

— Tovarăşe, cu ce greşeşti dumneata cînd lucrezi la polizor?

Un moment omul m-a măsurat, şi-a trecut ochii roată peste atelier, a oprit motorul şi, calm, a răspuns încet, cu dorinţa parcă să se audă numai el.

— Eu ştiu? Cred că prin aceea că n-am ochelari şi că nu folosesc geamul apărător. Dar să ştiţi că de la noi nimeni nu foloseşte ochelarii cînd lucrează la polizor. Nu sînt folosiţi pentru că nu există, iar geamul de protecţie nu întotdeauna poate fi utilizat. Unele piese nu permit, au dimensiuni mai mari.

— Avem ochelari la magazia nr. 2 — a intervenit tovarăşul Mihai Rîşnoveanu — inginerul şef al S.M.T. Dar nu se duc să-i ia.

— Ne este peste mînă, tovarăşe. Magazia este tocmai în curte, iar ce lucrăm noi nu ne ţine lîngă polizor mai mult de cinci-zece minute. Atunci timpul pierdut cu drumul ar fi de două-trei ori mai mare. De ce nu se află o pereche de ochelari aşezată în cui, aici, lîngă polizor?

— Faceţi cum credeţi, dar la instructaj vi s-a spus cum trebuie să lucraţi. Aţi semnat şi fişele! Pe noi acest lucru ne interesează.

„Aţi semnat şi fişele, pe mine acest lucru mă interesează" — interesantă replica unui conducător, a acelui ce, în orice moment, are datoria să vegheze la respectarea normelor de securitatea muncii, să intervină energic atunci cînd se constată abateri. Dar remarca, indiferenţa, mulţumirea că persoana lui e la adăpost de orice răspundere avînd semnătura periodică în fişa de

GH. FECIORU

(Continuare în pag. a V-a)

ATENŢIE SPORITĂ CALITĂŢII TUTUROR LUCRĂRILOR ŞI NU NUMAI FINISAJULUI

CE RECOMANDĂ LOCATARII CONSTRUCTORILOR

La Deva, în cartierul „Gojdu", a fost dat recent în folosinţă blocul D 8 cu cîteva zeci de apartamente despre care autorii săi, constructorii şantierului nr. 1, spun că e o realizare „model". L-am vizitat în momentul în care locatarii îşi luau în primire noile spaţii de locuit. Bucuria lor era firească, nici nu luau în seamă în primul moment „micile" defecte ale construcţiei, fiind preocupaţi de acum de aranjarea cît mai plăcută a apartamentului.

Dar după cîteva minute, numai, superficialitatea constructorilor a început să-i sîcîie. Tovarăşul Titel de la apartamentul 9 se enervase tot încercînd să deschidă uşile: rămînea cu clanţele în mînă; soţia era necăjită că parchetul se pătase deja de apa care curge din calorifer. Locatarii de la apartamentul 6 se întreceau în pronosticuri: care au fost reacţiile chimice petrecute în zidul de cărămidă de s-au pătat pereţii... cu ulei. Toţi ceilalţi locatari numărau pe pereţi şi tavane zeci de găuri provocate de nişte enigmatice „puşcături". Acesta ar fi blocul „model" aşa cum arăta el a doua zi după indulgenta recepţionare a beneficiarului — Sfatul popular orăşenesc. Cum va arăta peste un an de zile o asemenea lucrare este lesne de presupus.

Totuşi, pentru o mai clară anticipare a imaginii, iată blocul AB-1, care a împlinit de curînd vîrsta de un an. Pe scara 1, între etajele I—II s-a spart conducta de apă de sub tencuială, desenînd un contur igrasios pe cîţiva metri pătraţi de perete. La uşile de la intrare în cîteva apartamente, au căzut bucăţi mari de tencuială, dezvelind cărămizile zidului. Uşile sînt gata să se desprindă din cadru. La etajul IV, în uscătorie a apărut într-o noapte pe neaşteptate o adevărată fîntînă ţîşnitoare care a inundat scările şi cîteva apartamente. În locuinţa locatarului Bureţea, chiuveta din baie a căzut pentru că îi lipsea gheremeaua din lemn,

ROMULUS LAL

(Continuare în pag. a V-a)

Manipulatoarele Buda Maria și Rozalia Harban de la fabrica de încălțăminte și mase plastice „Victoria" din Timișoara verificînd calitatea unui produs nou — răcitorul portabil
Foto: AGERPRES

Lucrare scrisă la disciplina

„CE FEL DE ELEV EȘTI?"

Autoapreciere lucidă

Le-am propus elevilor liceului „I. L. Caragiale" din Ploiești ca în prima lucrare de control din acest an să răspundă — nu, nu la matematică sau fizică, așa cum e în ordinea firească a lucrurilor, ci — la disciplina... „Ce fel de elev ești?". Au acceptat, și iată-ne în posesia a peste 300 de răspunsuri la un chestionar care ne ajută să descifrăm **cum se cunosc și se autoapreciază elevii**, ce valoare au pentru ei anii petrecuți în școală.

Răspunsul la prima întrebare din chestionar — **„Cum înveți? Acorzi aceeași atenție tuturor disciplinelor?"** a operat și prima selecție: 60 la sută din elevi au arătat că **învață la toate disciplinele**, restul aplică programei școlare un **regim preferențial**.

Mulți elevi, printre care **Marinela Ștefănescu** — clasa a IX-a C; **Mariana Irimescu** — clasa a IX-a C; **Virgil Dumitrescu** — clasa a X-a A reală; **Roman Dan Nicolae** — clasa a XI-a A reală, au subliniat o idee comună: orice materie predată în liceu contribuie în egală măsură la formarea unui fond cultural și științific indispensabil omului contemporan, indiferent de specialitatea în care va activa. **Dacă înțelegi acest lucru nu mai faci împărțiri arbitrare între obiecte chiar dacă simți o atracție deosebită față de o anumită știință.** Pentru aceasta ei își înscriu în dreptul numelui în catalog note bune: **și nota nu pentru că ar vina note, ci pentru că învață cu interes și plăcere, cu convingerea că în prezent „meseria" lor este cea de elev, deci trebuie să și-o facă bine.**

Ce destăinuiri face expresia „nu mă interesează notele"

Cercetînd răspunsurile elevilor am întîlnit repetat această apreciere: „Deși muncesc și am obținut rezultate bune, ele nu mă mulțumesc". În aceste cîteva cuvinte, aparent banale, se ascunde o calitate umană deosebit de prețioasă: nevoia de autodepășire.

Dar acest capitol îl rezervăm celor mulțumiți de ei înșiși, celor care și-au apreciat activitatea școlară scurt și fără drept de apel: „Destul de bună" (Valeriu Negulescu clasa a XI-a A reală) „Bună" (Mureșean Constantin și Alexandru Cirobocea — clasa a X-a A reală) „Satisfăcătoare" (Mihai Teodoru clasa a IX-a A) „Foarte bună" (D.B. din clasa a IX-a C) „Se încadrează în cerințele școlare" (Stan Mădiță clasa a IX-a C). Ne oprim aici pentru a-i putea cunoaște mai bine pe elevii satisfăcuți de ceea ce fac, de ceea ce-și cer.

Mureșan Constantin este mulțumit. Mulțumit, dar pentru ce? „Sînt la secția reală — declară el — și mă preocupă în mod deosebit științele exacte". Și ne oferă singur replica: are nota 5 la matematică, 6 la fizică...

— Dar nu mă interesează notele — spune Mureșan.

Bun, Mureșan nu învață pentru notă, dar notele sînt un test după care se poate verifica afirmația: „mă preocupă în mod deosebit științele exacte". Ce se întîmplă cu științele „neexacte", care nu intră în raza lui de preocupări? Cum n-avem altă unitate de măsură folosim tot notele: 4 la franceză, 6 la istorie, 7 la muzică etc. etc.

Coleg de clasă și adept al acelorași teorii este și Cirobocea. Îi place chimia, a participat la concursuri școlare, s-a clasat chiar printre cîștigători.

„La celelalte materii învăț fiindcă trebuie, sau de nevoie — notează el. Și nu mă interesează notele pentru că nu reflectă totdeauna cunoștințele elevului!" Ce fel de cunoștințe o fi afișat Cirobocea pentru notele de 2, 4, 5 care abundă în carnetul său de elev?

Teodoru Mihai și D.B. (care n-are curajul nici măcar să-și scrie numele întreg, darmite să-și analizeze cu severitate propria activitate școlară) sînt în clasa a IX-a. Au obținut medii bune la concursul de admitere în liceu și acum... se odihnesc. Pînă la viitorul concurs mai au 4 ani. Deocamdată sînt mulțumiți. Evident și ei tratează cu superioritate primele note din acest an școlar (2, 4, 5, 6) convinși că sînt victime ale unei neînțelegeri, ale unei greșite aprecieri. Să ni-i imaginăm în pragul bacalaureatului, al alegerii profesiunii cu cunoștințe atît de șubrede? Dar de ce să ni-i imaginăm cînd avem suficiente exemple chiar din școala lor.

Vom vorbi despre A.S. (el și-a mărturisit numele dar din respect pentru amărăciunea pe care o încearcă acum, în pragul absolvirii, și care ni se pare sinceră, preferăm să ne folosim doar de inițialele sale) care spune: „Am note foarte mici, dar nu sînt o surpriză pentru mine. Degeaba depun eforturi acum, nu pot acoperi golurile pe care le-am adunat în ceilalți ani". A.S. nu știe încă ce va face mai departe avînd o pregătire atît de precară. Atenție deci Teodoru Mihai și D.B.! Regretele din ultima clasă de liceu pentru timpul pierdut și pentru puținătatea cunoștințelor sînt cam tîrzii.

Campionul pierderii de timp

Iacob Constantin din clasa a IX-a A reală este un băiat foarte simpatic. Vioi și spiritual, ajunge doar să apară printre colegi ca buna dispoziție să se instaureze definitiv. Ca elev însă, Iacob nu valorează prea mult.

— Ce vrei să devii în viață, Iacob Constantin? este întrebat uneori.

— Campion de fotbal — vine prompt răspunsul.

Și într-adevăr, Iacob activează în echipa de fotbal-juniori a clubului Petrolul. Aici nu i se vorbește nici de algebră, nici de scriitori, nu-i cere nimeni să se exprime corect în franceză. Aici îi ajung mușchii și agilitatea picioarelor. Nimeni nu știe dacă Iacob va ajunge campion, probabil nici chiar antrenorul echipei (care nici măcar n-are nevoie de avizul școlii pentru a-l pregăti pe Iacob). I-a descoperit talentul și... ce-i mai trebuie unui om în viață? Colegii însă afirmă cu certitudine că în prezent Iacob este „campionul" pierderii de timp într-atît de indiferentă îi este școala, atît de puțin valorează în ochii săi obligațiile de elev pe care le-a acceptat deliberat la intrarea în liceu.

Oricît de ciudat ar părea, dar în clasa a XI-a B reală starea aceasta de totală indiferență față de activitatea școlară, a contaminat un număr destul de mare de elevi. Nu ne referim la Stoica Alexandru, Dumitrescu Mihai, Ana Radu, Marian Dumitrescu, Ion Olaru, Pătrașcu Constantin, Dorina Petrescu, Gheorghe Leța și alți cîțiva, cunoscuți ca elevi sîrguincioși, plini de răspundere pentru pregătirea lor școlară. Colectivul numără 38 de elevi aflați în pragul absolvirii. Dar parcă încă n-au realizat apropierea de acest eveniment. Nu există un climat de muncă serioasă și stăruitoare, se învață atunci cînd notele devin un pericol, cînd, adunate, lasă să se întrevadă la orizont corigențele.

La o oră de dirigenție au discutat despre preocupările lor de viitor. Au discutat, e un fel de a spune. Au formulat niște răspunsuri stereotipe ca să nu se poată spune că n-au răspuns. Dar fiecare a simțit că colegul din dreapta sau din stînga sa ocolește adevărul sau, ceea ce-i și mai grav, nici n-a meditat îndeajuns asupra acestor probleme.

Inutili „colaci de salvare"

Întrebarea „Ce fel de coleg ești?" n-a figurat în chestionarul nostru. Dar discuțiile cu numeroși elevi ne-au ajutat să ne formăm o părere. Există în acest colectiv un spirit colegial dezvoltat. În numele colegialității elevii se ajută între ei, fac front comun împotriva indisciplinaților, se stimulează reciproc în însușirea matematicii, limbii și literaturii române, istoriei prin active schimburi de opinii care antrenează, alături de elevi foarte interesați și pe alții mai pasivi. Se manifestă o adevărată mîndrie, ca pentru o performanță proprie, atunci cînd elevi cu rezultate mediocre în anii trecuți s-au situat acum în plutonul fruntașilor. Și, cu toate acestea, noțiunea de colegialitate este înțeleasă încă destul de simplist.

În clasa a IX-a C, de pildă, au apărut dintr-o dată grupe de întrajutorare la învățătură.

— E foarte necesar — motivează Mariana Irimescu — secretara biroului U.T.C. Trebuie să ne ajutăm colegii.

— Și pe cine ajutați?

— Pe Ilie Berbec, pe Steliana Negrea și pe alții care lipsesc de la ore, pierd explicațiile tovarășilor profesori și nu se descurcă apoi singuri cu manualul...

Am reprodus discuția nu ca pe o glumă bună. Aici în clasă așa arată noțiunea de colegialitate. Chiulangii — și de la începutul anului s-au înregistrat destule absențe nemotivate — sînt înconjurați cu grijă și atenție de colegi. Ei au furnizat chiar tema unei discuții în biroul U.T.C. Dar acolo nu s-a discutat „cum să-i dezbărăm de acest obicei, ce măsuri să luăm pentru creșterea responsabilității lor față de obligațiile școlare pe care le au, ci... cum să-i ajutăm să nu simtă că au chiulit".

N-ați văzut dumneavoastră cumva, inițiativa?

Cercetînd cu atenție răspunsurile elevilor te frapează în mod neplăcut numărul mare de note proaste acordate acum, în primele luni de școală. Se găsesc și justificări: cei dintr-a IX-a reclamă noul climat de muncă, diferit de cel din școala generală, exigențele sporite cărora trebuie să le facă față; elevii din clasele a X-a vorbesc mai frecvent de „perioada de acomodare", proprie fiecărui început de an școlar, iar colegii dintr-a XI-a nu manifestă interes decît pentru obiectele la care vor avea de susținut examenul de bacalaureat. Nu sînt „teorii" noi, necunoscute organizației U.T.C. Cu puțină inițiativă acțiunea lor dăunătoare ar fi putut însă fi anihilată dacă li s-ar fi opus niște activități interesante, menite să stimuleze interesul elevilor față de învățătură. Dar cu excepția „inițiativei" din clasa a IX-a C, organizațiile U.T.C. s-au limitat la obișnuita muștruluială după o notă proastă sau au propus ca X, cunoscut ca elev indisciplinat, să fie mutat în bancă cu Y, care e un elev silitor. Nu e prea puțin?

În atribuțiile organizațiilor U.T.C. intră, după cum este cunoscut, cultivarea răspunderii elevilor față de învățătură. Desigur, procesul de sedimentare în conștiința tuturor elevilor, a obligativității morale de a învăța, de a fi școlar în adevăratul înțeles al cuvîntului, nu este simplu. Iată de ce dezbaterile publice (înțelegînd prin acestea adunările generale, orele educative) trebuie să se ridice deasupra unei simple analize a notelor. Ar fi potrivit să se discute despre „ce înseamnă a fi elev" în prezența unor colegi fruntași din clasele a XI-a, care să le vorbească cum au ajuns ei în ultimul an de școală, cum au muncit, cum s-au comportat. N-ar fi lipsit de interes ca la o asemenea discuție să ia parte și elevi cu o slabă pregătire, care să-i prevină pe cei din clasele mai mici asupra greutăților cu care vor avea de luptat dacă nu vor folosi cum trebuie fiecare an de școală. Sau, într-o altă adunare, s-ar putea face bilanțul anilor de școală al cîtorva elevi, dar nu din ultimul an de liceu, ci din clasele mai mici, influențîndu-se astfel activitatea lor viitoare.

MARIETA VIDRAȘCU

ROMAN ȘTIINȚIFICO-FANTASTIC

— VERSIUNE PRESCURTATĂ —

de N. PĂDURARU

Consultant științific: conf. dr. ION DIMA

REZUMAT: În drum spre sistemul I-R.B.C.-5008, locul de proveniență al rachetei ce îmbolnăvise un număr de pămînteni, astronava MC 72 străbate în regim hiperluminic distanța uriașă și ajunge în apropierea sistemului.

— Dacă admiți că Toader a devenit din bolnav — sănătos sub influența saltului, atunci de ce nu ne-am schimbat și noi stările, din sănătoși — bolnavi? E altceva la mijloc, Bartolomei. E radiația aceea nocivă, care s-a fixat la nivelul neuronului. E semnalul rachetei, racheta își impune atenția. Nocivitatea dispare automat, te cam epuizează — Toader o să doarmă zdravăn — dar dispare.

Ființele străine care stabiliseră la 4 zile terestre periodicitatea „bolii" nu știuseră că oamenii se îngropau în vechime la 3 zile. Toți călugării schitului și toți

— 18 —

pădurenii fuseseră practic îngropați de vii, din cauza simptomelor de moarte aparentă. Era grav mijlocul ăsta de semnalizare, și numai o comunicare tot atît de gravă îl putea justifica. Din nefericire, containerul cu mesajul fusese luat de solul schitului, care „murise" și el undeva pe drumul către scaunul Moldovei.

Bartolomei se consultă cu Stoica și doctorul, apoi hotărî continuarea zborului spre Zirca. Doctorul îl observă discret. Îi părea bine să-l vadă pe inginer preocupat de soarta altor ființe, nu atît din afecțiune, ci din solidaritatea purtătorilor inteligenței de prin marele pustiu galactic, mai rari ca oazele deșertului. Afecțiunea avea să urmeze mai tîrziu sau poate niciodată — nu era vital pentru niciuna din părți; ținea prea mult de latura subiectivă, iar omenirea era comparativ tînără, poate spre fericirea ei.

La semnalele radio ale astronavei nu răspundea nimeni de acolo din sistemul cu cinci planete al stelei Zirca. Pascu nu credea serios, precum pilotul, că ajunseseră tîrziu. Ființele se vor fi asigurat pentru decalajul în timp necesar primirii unui răspuns. Plecă deci cu inima împăcată să înceapă operația de recuperare a profesorului Taut.

Dacă Stoica se alesese numai cu nervul sciatic atins și-și tîra penibil piciorul — avea să și-l mai tîrâie vreo săptămînă — cu profesorul Taut, lucrurile stăteau mult mai prost. Din chiar primele minute ale convalescenței profesorului, receptorii minusculi implantați în corp avertizară că creierul lui Taut se manifestă patologic, prin dispariția limitei între real și imaginar. Bartolomei se îngrozi. Indică blocajul tuturor aparatelor la timbrul vocii lui Taut, și ori de cîte ori îl vedea apărînd în sala de comandă, blajin de altfel, cu barba lui stufoasă și pașnică — Bartolomei aproape că se ridica în panică din fotoliu, iar Stoica ținea mereu mîna pe butonul de blocaj-contramandare. Afară din sala de comandă, Taut era în permanență urmărit la intervizor de către doctor și pilotul Stoica.

Doctorul nu l-a oprit pe Taut să participe la analiza traseului de zbor hiperluminic; găsea că e și ăsta un prilej să-l studieze. Inginerul Bartolomei pregătise în prealabil un cap de discuție și Taut asculta expunerea liniștit, luînd note.

— ...viteza de desfășurare a fenomenelor a depășit capacitatea detectorilor noștri de înregistrare. Dumitrescu ne-a grăbit atîta cu zborul, încît detectorii spe-

— 19 —

ciali n-au putut fi înregistrați la timp. În sfîrșit... bombăni comandantul. În secunda 2 060 avem înregistrarea asta, te rog s-o analizezi.

Pascu se uită cu încîntare la profesor. Nu părea în criză.

— Ipoteza mea de lucru mă plasează, pentru secundele experienței, într-o altă formă de organizare a materiei...

— Poftim? întoarse urechea doctorul.

— Doctore, nu te supăra, îți acord dacă vrei o convorbire aparte — nu mă mai întrerupe! Tu știi că în universul nostru viteza limită e de 300 000 km/sec. Ai auzit de quasarul „3C—9"? Ăsta se depărtează de noi cu 240 000 km/sec. și-și mărește continuu viteza — ori asta nu reprezintă decît pasul de trecere spre altă formă de organizare a materiei, unde viteza de 300 000 este starea de repaus relativ, corespunzătoare aici la noi energiei de repaus moleculare de la —273°. Presupun că starea noastră de materie este conjugată de cealaltă în universul quadri-dimensional, și că fenomenele proprii fiecăreia coexistă și interacționează în planul metagalactic. Dar să revin la astronava noastră... Diagrama de zbor arată o frîngere a traiectoriei pe parcursul saltului hiperluminic — de unde, cred eu, și deplasarea cu 218 milioane kilometri față de punctul de ieșire ante-calculat. Ipoteza mea de lucru plasează astronava, pentru secundele experienței, în acest univers mare, unde astronava trebuie să fi arătat ca un corp cu o viteză foarte redusă, supus influențelor gravifice din sectorul de spațiu respectiv.

Se pare că am pătruns într-o zonă care conținea ceva, un astru, o planetă sau planetoid, care ne-a deviat traiectoria cu atît mai lesne cu cît viteza noastră era insignifiantă. Eram de-acuma angajați în cădere spre corpul acela, cînd a început frînarea. Rămîne de văzut dacă înregistrarea din secunda 2 060 înseamnă operația pilotului automat față de deformarea traiectului de zbor, și scoaterea prematură din regim hiperluminic.

— Ia, ce se aude! ridică Pascu bărbia în aer.

Inginerul țîșni pe ușa laboratorului dincolo în sala de comandă. Stoica sări și el — numai profesorul Taut începu să se strecoare cuprins parcă de frică, și doctorul îl cufundă cu greu într-un somn superficial.

(Va urma)

— 20 —

Într-una din sălile Muzeului de istorie a orașului București

Ceea ce nu se uită

La 15 ani pe care i-a împlinit, Dumitru Schelanu, elev al Liceului „Ștefan cel Mare" din Cîmpulung Moldovenesc, regiunea Suceava, a trăit un eveniment de care-și va aduce cu drag aminte. În cadru festiv i-a fost înmînată Diploma de Onoare a C.C. al U.T.C. Elevul Schelanu a terminat clasa a VII-a cu media 9,90, iar în acest an are numai note de 10. Colegii l-au ales și membru al comitetului U.T.C. pe liceu.

IOAN NIȚU
corespondent voluntar

Pictorul din Conțești

Pe cînd avea 14 ani, a așternut pe pînză, cu mîini nesigure, un mănunchi de flori. Acum, la 26 de ani locuința tînărului Mihai Dumitrașcu, din comuna Conțești, regiunea București, poate fi asemuită cu un muzeu de artă plastică. Cu migală și talent, pictorul amator a reprodus „Anemonele" și „Natura moartă" ale lui Luchian, „Carul cu boi" și „Țărancă din Muscel" ale lui Grigorescu, „Hora la țară" aparținînd lui Aman.

De admirat sînt și lucrările sale proprii, printre care „Călușul", „La pescuit", „Ziua recoltei" etc.

Peste 100 de lucrări — iată un palmares bogat. Multe dintre ele alcătuiesc expoziția personală a pictorului din Conțești organizată de către Comitetul raional pentru cultură și artă Zimnicea, la casa de cultură.

CORVIN ALEXE
activist cultural

CULTURĂ ȘI ERUDIȚIE

DISOCIERI

Circulă încă destul de frecvent credința că un om cult e acela care posedă multe cunoștințe și care le poate servi, pe toate, în orice ocazie. Cultura pare a fi astfel un repertoriu enciclopedic automat, devenind sinonimă cu erudiția, adică cu etalarea permanentă a cumulului intelectual prin citații, recitații și note.

Dacă *erudiția* reprezintă simpla cumulare de informații, *cultura* presupune în plus o *atitudine critică selectivă* față de cunoștințe, *asimilarea lor* și *transformarea creatoare* a materialului acumulat. A fi informat, nu înseamnă încă a fi un om cult. Cultura realizează, deci, în primul rînd, depășirea stadiului de acumulare mecanică a unei sume de cunoștințe, integrarea și transformarea lor într-un context de travaliu intelectual. A reproduce într-o conversație gîndurile altcuiva nu este totdeauna un semn de mimetism intelectual. Cînd ideile respective sînt folosite în mod fericit, ca un argument într-o dispută sau pentru a sublinia mai pregnant o idee proprie, ele devin o armă a inteligenței. În acest sens, cultura reprezintă un *bagaj funcțional*, de cunoștințe, o sumă de *virtualități*, care în prezența unor situații noi sau a unor probleme dificile, sînt folosite în mod adecvat, adică eficient. Această trecere a simplelor virtualități în realitate se produce cu ajutorul inteligenței, transformîndu-se abia astfel, în valori culturale reale.

Referindu-se la cultură ca substanță spirituală nutritivă a inteligenței, Paul Valéry observa cu subtilitate și adîncime: „Nimic, mai original și mai propriu decît a te hrăni din alții. Trebuie însă să-i mistui. Leul e alcătuit din berbeci asimilați". Spre deosebire de această asimilare organică a cunoștințelor, realizată prin cultură, erudiția seacă — la care se poate ajunge și în lipsa inteligenței, prin perseverență și memorie — nu duce decît la pedanterism, transformînd intelectul dintr-un factor creator de noi valori, într-un simplu arhivar. Zgîrcitul care adună comori fără să le utilizeze e un sărac mintal lipsit mai ales de imaginație. Asemenea și eruditul cu simpla plăcere factologică. El se oprește la prima întrebuințare a averii sale și nu-și imaginează o clipă că ea poate să prilejuiască satisfacții multiple, din infinite puncte de vedere. Pentru că, cultura nu reprezintă niciodată acumularea cunoștințelor de dragul cunoștințelor, expuse ca într-o vitrină fastidioasă, ceea ce ar fi un simplu act de arivism intelectual și nu unul pozitiv, de cultură autentică. Erudiția, deci nu este un scop în sine, ci un *mijloc*, un *instrument* ajutător al inteligenței, o platformă de lansare pentru noi activități și idei originale. Cultura este cea care deschide o cale echilibrată și compensatorie spre specializare, care constituie tocmai o asemenea folosire concentrată, focalizată a culturii în scopul creației practice. În legătură cu aceasta, Tudor Vianu scria: „Prețuiesc mai mult printre toate încarnările de cultură ale vremii noastre, pe specialistul cu *orizont* (s.n.). Dacă nu-mi aduci punctul de vedere al unei pregătiri și al unei activități speciale, o experiență cîștigată în stăpînirea temeinică a unui domeniu, o personalitate formată în luptă cu greutățile uneia din formele speciale ale creației, nu mă interesezi. Orizonturile de cultură, desfășurate în jurul fiecărui lucrător al culturii, ajung să se suprapună într-o depărtare mai mare a zării". Cultura poate prilejui trecerea spre specializare, transferul de la general spre particular, tocmai pentru că ea nu reprezintă o sumă mecanică de cunoștințe, valabile doar cît sînt fizic prezente, ci o sumă extrem de mobilă, de virtualități. Definind cultura, Saint-Marc Girardin înțelegea prin ea „ceea ce reții după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat". Cultura ne apare astfel, într-un mod deosebit de subtil, drept un fel de ignoranță pozitivă care urmează însă, nu precede înmagazinarea de cunoștințe. E vorba, cum observa foarte plastic Mihail Ralea, de reziduul acela compus din predispoziții fecunde, din virtualități îngrășate cu viitoare potențe, pe care-l lasă exercițiul reflecțiilor pe marginea lecturii. În spatele cunoștințelor concrete, precis limitate, ce se pot șterge cu timpul, rămîne ceva mult mai prețios: *atitudinea spirituală*. Cultura trebuie să însemne posibilitatea reacțiunii noastre sufletești.

Procesul de însușire a culturii este mult mai mult decît un simplu act de acumulare. El este o luptă. Valorile culturale se cuceresc, adevărul lor se plătește cu sîngele propriei experiențe, al propriilor eșecuri. O idee pentru care n-ai suferit, scria tot Ralea, nu-ți aparține, e a societății, a ambianței care ți-a sugerat-o. Cultura înseamnă transformarea ideilor în sentimente. Erudiția e o problemă de adunare, cultura una de caracter.

VICTOR MAȘEK

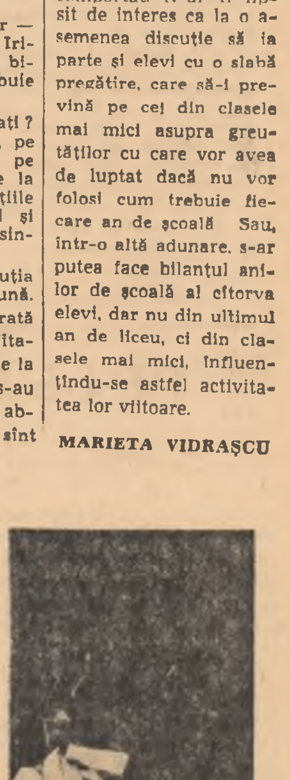

Una din cele mai talentate eleve ale Liceului de Muzică nr. 1 din București — violoncelista R. Dorottei

● În această pagină
● În această pagină
● În această pagină
● În această pagină

AZI

Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților din Centrul Universitar București

ÎNALTELE EXIGENȚE ALE STUDENȚIEI

Capitala țării noastre — puternică citadelă industrială, științifică și culturală — își poartă cu mindrie titulatura de cel mai mare centru universitar al țării. Această uriașă „Alma Mater" a României socialiste reunește douăsprezece din cele mai prestigioase instituții de învățămînt superior ale țării, în amfiteatrele cărora deprind înaltele înțelesuri ale științei și culturii 60 000 de studenți.

Tinerii își fac studiile superioare în amfiteatrele în care și-au trăit studența sau au profesat ca dascăli, ilustre personalități științifice ale țării și în care, azi, predau, ocupîndu-se cu adîncă dragoste de studenți, savanți și profesori cu recunoscut prestigiu național și internațional. În acest climat științific, tineretul universitar al Capitalei, dovedind respect și adîncă recunoștință pentru minunatele condiții de viață și învățătură ce i s-au creat, pătrunde cu perseverență și îndrăzneală tainele științei și tehnicii moderne, se pregătește cu dăruire pentru profesiunea viitoare.

Despre aceste rezultate, precum și despre activitatea multilaterală pe care o desfășoară asociațiile studenților, cu sprijinul organizațiilor U.T.C., sub conducerea organizațiilor de partid, în sprijinul formării și educării specialiștilor de mîine ai țării — a discutat pe larg, într-un spirit analitic, combativ și mobilizator totodată, Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților din Centrul Universitar București, ale cărei lucrări s-au desfășurat, de curînd, la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa".

Să dăm patriei specialiști cu o înaltă pregătire

Studența este un moment unic în viața tînărului. Intensitatea cu care o trăiește își pune amprenta pe întreaga muncă și viață a specialistului de mîine — spunea, printre altele, în cuvîntul său tovarășul **Marin Rădoi**, secretar al Comitetului orășenesc București al P.C.R. Datoria fundamentală a studentului este învățătura, studiul continuu, perseverent, pregătirea multilaterală pentru muncă și viață.

Studența îi dă tînărului foarte mult, dar depinde de el, de calitatea muncii sale personale, cît de temeinice vor fi cunoștințele și cît de trainice convingerile pe care și le însușește în acești ani de formare intelectuală și morală. Majoritatea studenților din București — așa cum aprecia vorbitorul — fac dovada înțelegerii imperativelor studenției; ceea ce-i caracterizează, în primul rînd, este dragostea fierbinte față de patrie, atașamentul neclintit față de politica partidului, o înaltă cinstire a obligațiilor ce le revin.

În darea de seamă și în cuvîntul lor, delegații **Ion Amăriuță** de la Institutul politehnic, **Ilie Gavrilă** de la I.S.E., **Hoangă Maria** de la Universitate au insistat asupra experienței pozitive acumulate, au evidențiat mijloacele cele mai valoroase, care concură la crearea în colectivele studenților a unei atmosfere de studiu constant. Dezbaterile inițiate de asociațiile din facultățile de Electrotehnică, Metalurgie, Hidrotehnică, Agricultură și altele, asupra modului în care studenții își îndeplinesc obligațiile profesionale, au constituit un prilej favorabil de manifestare a opiniei colectivului, a atitudinii mobilizatoare pentru studiul ritmic și respectarea disciplinei universitare, de îndreptățită intransigență față de acei care încălcau normele conduitei universitare. La institutele de petrol, gaze și geologie, agronomie, construcții și altele, asociațiile au folosit cu efect pozitiv acțiunile inițiate pentru anul I în scopul familiarizării lor cu studența, cu stilul de muncă universitar.

„Este necesar să arătăm — se spunea în darea de seamă — că, în raport cu cerințele crescinde ale economiei naționale, ale culturii și științei contemporane, cu condițiile de studiu oferite tineretului și perfecționarea continuă a învățămîntului superior, rezultatele obținute nu pot mulțumi pe deplin. Justificînd această afirmație, darea de seamă și — în cuvîntul lor — delegații Maria Petrescu de la I.M.F., Florian Tudose de la I.P.G.G., și alții au adresat îndreptățite critici privind rămînerile în urmă la învățătură semnalate în unii ani de studiu și în unele facultăți (de la institutele de construcții, de petrol, gaze și geologie, bunăoară), promovarea de către unii studenți cu note mediocre, ca urmare a amînării examenelor, a suprasolicitării sesiunii din septembrie — denumită, pe bună dreptate, „sesiunea minimei rezistențe".

Principala cauză a unor asemenea fapte o constituie atitudinea înapoiată față de muncă a unor studenți, care nu înțeleg să-și îndeplinească în mod exemplar îndatorirea cea mai de seamă pentru care se află pe băncile facultății, nu-și trăiesc anii de facultate pe coordonatele esențiale. Dar, în același timp — aprecia conferința — perpetuarea unor rezultate nesatisfăcătoare își găsește explicații și în lipsurile existente în activitatea unor asociații.

Asociațiile, se spunea în conferință, vor trebui să militeze pentru statornicirea în toate colectivele de studenți a unei atmosfere propice studiului perseverent, îndeplinirii cotidiene a îndatoririlor profesionale, pregătirii sistematice a seminariilor, lucrărilor practice de laborator, întocmirii în timpul necesar a proiectelor, susținerii la timp a examenelor. Conferința a recomandat Consiliului U.A.S. al Centrului universitar ca, avînd permanent în atenție aceste obiective, să sprijine în mod diferențiat asociațiile din institute în rezolvarea celor mai importante probleme care se ivesc în munca de pregătire a studenților, să dovedească mai multă receptivitate față de ceea ce impune viața din colectivele studențești, să generalizeze și să extindă inițiativele pozitive apărute în diferite facultăți.

Un loc însemnat va trebui să ocupe în munca asociațiilor sprijinirea studenților anilor I pentru a se integra în atmosfera muncii și vieții universitare; aceasta nu numai la început de an, așa cum în mod greșit procedează unele asociații, ci organizînd acțiunile tradiționale pe tot parcursul primului an de facultate, și care vor trebui împlinite în următorii ani de studiu, pentru ca succesele ce le obțin cei mai tineri studenți să crească calitativ, să fie consolidate pe tot parcursul studenției. Trebuie întărită totodată, preocuparea pentru antrenarea studenților din ultimul an de facultate, să-și pregătească examenul de absolvire, să-și întocmească din timp lucrarea de diplomă — lucrare care să constituie cu adevărat primul act de creație științifică a tînărului specialist.

Atribute esențiale — disciplina, comportarea demnă și civilizată

Studențimea noastră se distinge prin disciplină, ținută și comportare demnă, exemplară în învățătură, și în întreaga viață. Darea de seamă, ca și unii dintre participanții la discuții au remarcat cu satisfacție faptul că aceste atribute morale pot fi recunoscute ca trăsături definitorii la majoritatea studenților bucureșteni. În mod cu totul firesc, studenții care dovedesc disciplină și comportare ireproșabilă sînt fruntași la învățătură, confirmînd principiul că între disciplină, comportare, ținută și activitate profesională există un raport de condiționare reciprocă, o legătură indestructibilă.

E în firea tinerilor, spuneau în cuvîntul lor Nina Circhică de la Institutul de artă teatrală și cinematografică și Zamfir Dumitrescu de la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu" să dorească să aibe succese, să se afirme, să fie originali în tot ceea ce fac. Această dorință îndreptățită trebuie însă bine canalizată, pentru ca să se manifeste în mod pozitiv. Studenții să se afirme prin respectarea, treaptă cu treaptă, a disciplinei universitare, prin alese însușiri morale, și nu prin indisciplină, prin afișarea lipsei de bun gust în comportare și ținută, prin dorința de a epata și de a ieși din comun. Conferința a indicat asociațiilor studenților să desfășoare o mai bogată activitate educativă, cu caracter de permanență, care să răspundă cerințelor și realității existente în colectivele studențești. Asociațiile studenților trebuie să mobilizeze în continuare opinia studențească pentru a dovedi combativitate și exigență sporită, militînd pentru statornicirea în toate colectivele a unei atmosfere de disciplină, de respect pentru tot ceea ce se înscrie în legile vieții universitare.

Timpul liber, timp al îmbogățirii spirituale și al recreării tinerești

În analiza întreprinsă privind organizarea timpului liber, conferința a pornit de la principiul fundamental că întreaga activitate extrauniversitară, tot ceea ce organizează asociațiile, cu sprijinul organizațiilor U.T.C., cu studenții și pentru studenți, trebuie să exercite o înrîurire pozitivă asupra atitudinii față de învățătură și comportării tineretului studios.

Interesului larg și susținut al studențimii pentru cunoașterea glorioasei noastre istorii de luptă, a realizărilor obținute, pe temeiul politicii științifice, înțelepte, a Partidului Comunist Român, în înflorirea continuă a României socialiste, i-au răspuns o seamă de activități cum au fost ciclurile tematice „Patria noastră în trecut și astăzi" (la Politehnică) „Congresul al IX-lea al P.C.R. — eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru" (La Casa de cultură „Grigore Preoteasa"), „Pagini din lupta poporului român pentru independență și unitate națională" (la I.S.E.), „Figuri de intelectuali români, mari patrioți, oameni de artă și cultură" (la Baza culturală Tei), „Folclor și arhitectură populară" (la Institutul de arhitectură). Manifestările de acest gen au avut un caracter complex, la conturarea bogatului lor conținut de idei contribuind deopotrivă expunerile documentate, dezbaterea și clarificarea problemelor abordate, consultațiile sub formă de întîlniri și răspunsuri, cu sprijinul unor oameni competenți, folosirea unui material ilustrativ adecvat, excursiile, care au prilejuit studenților momente emoționante de înălțare patriotică și de înțelegere pe viu a sensurilor istoriei noastre trecute și contemporane. Exemplele de mai sus pledează convingător pentru ca asociațiile să se orienteze mai mult spre acele activități educative, care să se bucure de contribuția unor oameni de prestigiu, în stare să le asigure nivelul corespunzător cerințelor formației universitare.

Conferința a subscris la aprecierea dării de seamă că activitatea cultural-artistică desfășurată de asociații, continuă să fie deficitară, atît în ceea ce privește extinderea unor valoroase tradiții și inițiative, cît și în ceea ce privește cuprinderea masei largi a studenților în acțiunile organizate în timpul liber.

Faptul că, confruntările de opinii, datorită specificului muncii universitare, au loc mai ales pe planul ideilor — se arată în conferință — pune la ordinea zilei, lărgirea cadrului organizat de informare politică, științifică, culturală și artistică a studenților, reclamă solicitarea unor cadre universitare și a unor specialiști de mare prestigiu în cadrul unor întîlniri și simpozioane cu o tematică solicitată de studenți, care să le înlesnească înțelegerea aprofundată a multiplelor probleme ale contemporaneității. În același timp, se cere o mai mare preocupare pentru organizarea și lărgirea numărului cercurilor culturale, atît de apreciate de studenți, asigurîndu-le acestora o îndrumare permanentă.

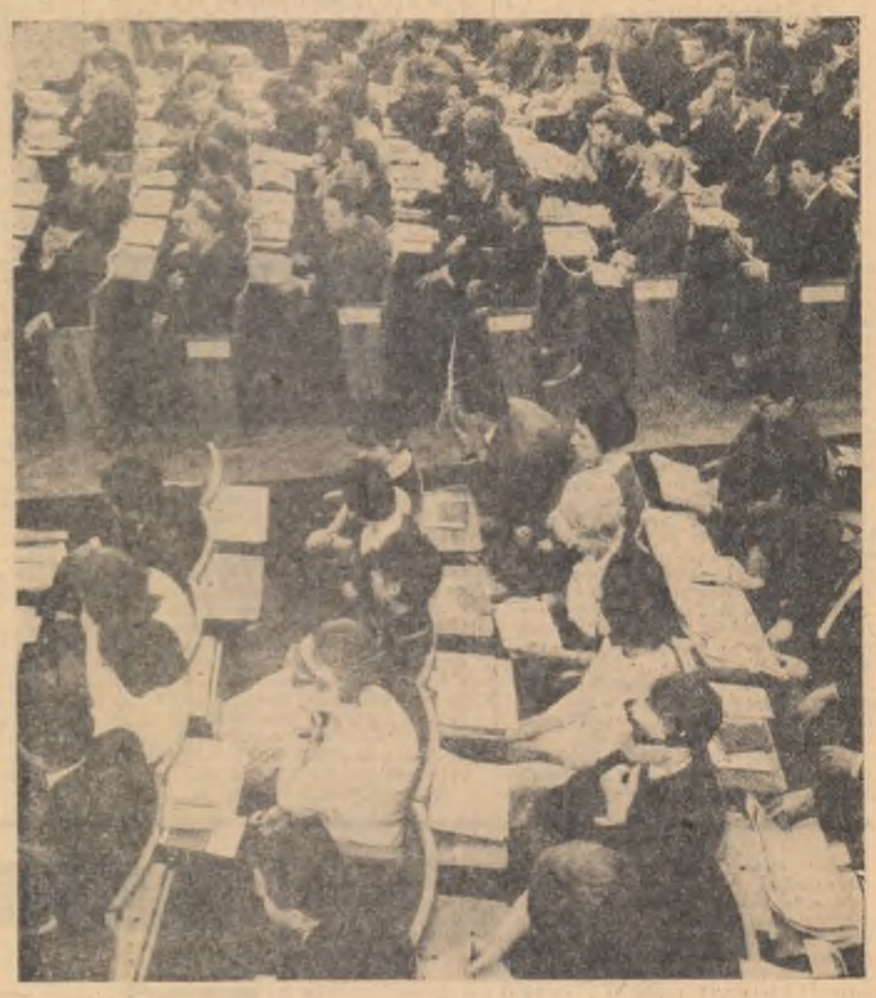

Aspecte din timpul conferinței

Fotografiile paginii: O. PLECAN

La crearea unui climat tineresc, cît mai elevat, care să poarte din plin amprenta vieții studențești, un rol important trebuie să-l aducă formațiile artistice, al căror număr va trebui să crească în viitor, pentru a putea cuprinde potențele artistice ale studențimii bucureștene, valorificîndu-le, stimulînd și mai mult pasiunea pentru arta amatoare, dorința de a apare cît mai frecvent pe scena artei studențești. S-a recomandat asociațiilor să dovedească mai mult discernămînt în alegerea repertoriului și o orientare mai mobilă spre acele genuri de formații cu tradiție în mișcarea artistică studențească și cu eficiență educativă, cum sînt corurile, procesele literare, punerile în scenă a unor poeme, tarafurile.

Să îmbunătățim continuu activitatea asociațiilor studenților

În încheierea lucrărilor conferinței, întîmpinat cu vii aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Petru Enache, prim secretar al C. C. al U. T. C. Tovarășul Petru Enache a făcut o amplă analiză a muncii desfășurate de asociațiile din institutele de învățămînt superior bucureștene, subliniind principalele sarcini care stau în fața acestora. „Asociațiile, cu sprijinul organizațiilor U.T.C. și alături de toți factorii răspunzători pentru bunul mers al procesului de învățămînt, au datoria de onoare de a contribui la creșterea răspunderii fiecărui student pentru principala sa îndatorire — învățătura. Este necesar ca în munca desfășurată pentru cultivarea răspunderii față de învățătură, asociațiile să aibă în vedere specificul fiecărui institut, perspectivele profesiei pentru care se pregătesc studenții. O atenție deosebită va trebui să se acorde studenților din facultățile tehnice, care vor fi chemați, în primul rînd, să-și pună priceperea și competența în slujba dezvoltării industriei, a economiei țării. Prin activitățile specifice pe care le desfășoară asociațiile să-i convingă pe studenți că a-și organiza temeinic studiul individual, a folosi cu maximă eficiență timpul afectat acestuia, a frecventa cu regularitate cursurile și seminariile, orele de laborator sînt îndatoriri care trebuie îndeplinite în mod exemplar. Studenții trebuie să înțeleagă, spunea în continuare vorbitorul, că dacă învață bine sau nu, aceasta nu este o treabă care îi privește numai pe ei și pe părinții lor: ei trebuie să dea socoteală nu numai în fața propriei conștiințe, ci și în fața societății, a colectivului în care lucrează.

De mare importanță în asigurarea unui climat prielnic pregătirii temeinice, spunea vorbitorul, este modul în care asociațiile mobilizează opinia studențească împotriva atitudinilor și concepțiilor improprii calității de student, măsura în care reușesc să facă din opinia colectivă o forță socială, un militant intransigent pentru răspundere și munca personală.

În continuare, primul secretar al Comitetului Central al U.T.C. s-a referit la unele aspecte ale disciplinei universitare, insistînd asupra necesității ca asociațiile să militeze pentru respectarea de către studenți a normelor vieții universitare. Toți studenții, fără nici o excepție, trebuie să arate, prin întreaga lor comportare, că înțeleg și au un profund sentiment de respect pentru tot ceea ce datorează profesorilor, pedagogi care le pun la dispoziție experiența și cunoștințele lor, rezultate ale unor acumulări care au însumat ani de studiu neîntrerupt desfășurat cu pilduitoare pasiune.

Vorbitorul a expus apoi sarcinile ce stau în fața asociațiilor privind îmbunătățirea muncii educative în rîndul studenților, pentru dezvoltarea sentimentului de dragoste față de patria socialistă, desăvîrșirea trăsăturilor morale și de caracter, specifice studentului nostru, precum și cele privind organizarea instructivă, plăcută a timpului liber al tineretului arătînd printre altele: Atît prin activitățile inițiate de organizațiile U.T.C. cît și prin acțiunile întreprinse de asociație, studenții să fie sprijiniți pentru a fi la curent cu principalele evenimente politice interne și internaționale, să dea o interpretare justă, de pe poziția partidului nostru, acestor evenimente; să fie ajutați să cunoască mai profund trecutul istoric al poporului nostru, prezentul său de muncă avîntată, să le cultivăm mîndria că sînt fiii unei țări dinamice, viguroase, în plină și continuă dezvoltare, a cărei evoluție ascendentă este urmărită cu atenție și cu interes în întreaga lume. Să cultivăm în rîndurile studenților, ca de altfel în rîndurile întregului tineret, respectul față de tradițiile revoluționare ale poporului, ale clasei muncitoare, condusă de partid, să-i educăm în spiritul patriotismului înflăcărat, al internaționalismului socialist.

După ce a recomandat asociațiilor o seamă de forme și metode privind organizarea multilaterală a vieții culturale, artistice studențești, tovarășul Petru Enache arăta: În viitor va trebui orientată mai bine activitatea educativă pe care sînt chemate s-o desfășoare asociațiile studenților pentru a veni cu mai multă eficiență în sprijinul dezvoltării la studenți a trăsăturilor morale proprii tineretului studios, oamenilor societății noastre, a unei ținute și comportări demne, izvorîtă din pregătirea, din concepțiile lor înaintate.

Tovarășul Petru Enache a făcut, în continuare, recomandări prețioase privind organizarea acțiunilor de muncă patriotică cu studenții și buna desfășurare a activității social-gospodărești a asociațiilor, s-a ocupat în cuvîntul său de stilul de muncă al asociațiilor studenților. Pentru îndeplinirea sarcinilor care stau în fața asociațiilor — sublinia vorbitorul — e necesar să se îmbunătățească continuu munca pe care o desfășoară consiliile asociațiilor; acestea să pună la baza activității lor consultarea cu masa largă a studenților, pentru ca asociațiile să devină o prezență vie, receptivă la preocupările studenților, capabile să dea răspunsuri competente la problemele pe care le ridică acestea. Pe lîngă acțiunile mari ce se vor organiza la nivelul centrului universitar, al institutelor sau facultăților, la casa de cultură a studenților — acțiuni ce se cer bine gîndite și concepute — este necesar ca centrul de greutate al activității asociațiilor să-l constituie, mai ales anii și grupele de studiu. Activitatea asociației să fie privită cu mobilitate, să se dea curs larg inițiativei studenților, aceștia să fie solicitați să devină participanți activi la organizarea și desfășurarea acțiunilor ce le sînt destinate.

În încheierea cuvîntului său, tovarășul Petru Enache și-a exprimat convingerea că studenții din orașul București, învățînd cu pasiune, cu ajutorul neprecupețit al cadrelor didactice, vor urca cele mai înalte culmi ale cunoașterii, se vor instrui la nivelul marilor cerințe ale epocii în care trăim.

LUCREȚIA LUSTIG

Dicționar • Dicționar
Dicționar • Dicționar
Dic AZI ționar
Dic ționar
Dicționar • Dicționar
Dicționar • Dicționar

MICROENCICLOPEDIE

BASARAB ÎNTEMEIETORUL

de Dumitru Almaș

De obicei se spune așa: Basarab I a domnit între 1310 și 1352, a construit Biserica Domnească din Curtea de Argeș, a dat bătălia de la Posada, și a întemeiat statul feudal independent: Țara Românească. Cîteva date și cîteva fapte care spun mult. Dar nu totul.

În primul rînd: Basarab I, acest voievod de pe Argeș, a știut să folosească și cuvîntul, și spada, pentru ca țara să devină mai puternică și mai unită, ca poporul să trăiască în tihnă și belșug. A curmat haosul politic de la sud de Carpați. Și din mai multe voievodate a sudat o singură țară, tare, unită, din Carpați în Dunăre și din Severin în țărmul mării. Apoi a înfrînt pe tătari, întorcîndu-i spre bărăganele de unde au venit și a dobîndit pacea hotarelor dinspre zarea răsăritului. Și deși era conducător de țară nouă, avea totuși legături cu mulți principi europeni. Papa însuși îi scria, poftindu-l să aibă grijă de credincioșii lui și să-i fie prieten. Dar, mai ales, Basarab I a avut de înfruntat trufia lui Carol Robert, regele de împrumut al Ungariei. Angevinul venea din Italia și credea că, dacă a dobîndit moștenirea coroanei lui Ștefan, poate orice. Poate cuceri, lesne, țara de la miazăzi de Carpați, să aibă Dunărea hotar și să se-ngîmfe cu mare palmares de biruinți. Dar, în două decenii de cîrmuire, Basarab a rînduit bine țara. Cel puțin patru orașe creșteau repede și se împodobeau cu ziduri puternice și cu clădiri de mare artă. Negustorii au început să umble între Sibiu, Craiova și Turnu Severin, între Brașov, Cîmpulung și Giurgiu, ducînd în chervanele lor bogății întru schimb. Și dacă a avut temei al puterii, Basarab și-a tocmit și oaste vrednică. Așa grăiesc documentele. Și așa a fost, de bună seamă. Dar noi, de-aici în colo, vrem să privim doar două dovezi. Unul se cheamă „Cronicum pictum Vindobonense", „Cronica pictată de la Viena". Altul, Biserica Domnească de la Curtea de Argeș. Să ne aplecăm întîi asupra cronicii. De ce? Pentru că un istoric care nu-i român glăsuiește, în grai latin, pentru întreaga lume, despre vitejia românilor ocîrmuiți de Basarab I. Grăiește prin cuvînt și prin gravură. Carol Robert — zice „Cronica pictată" — se lăuda „că-l va scoate de barbă din ascunzișurile sale pe voievodul de la Argeș..." Dar Basarab e primul nostru „strateg al pustiului", în calea musafirului nepoftit. Primul care pune rîul, omul, focul însuși în slujba libertății patriei. Așa că oastea lui Carol Robert grăbește spre miazănoapte, să

„EROI AU FOST, EROI SÎNT ÎNCĂ"

iasă din cursa în care intrase din lăcomie și înfumurare. Dar în defileul de la Posada, cînd se aștepta mai puțin, Basarab oferă lui Carol lecția cea mare...

Să privim gravurile din „Cronica pictată", unde niște ostași cu căciulă trag cu arcul și prăvălesc stînci asupra cotropitorilor, să-i facă una cu pămîntul. Gravuri în care cavalerii maghiari [illegible] în zale, călări pe cai se prăbușesc în sînge. Unde regele ungur fuge de pe cîmpul de luptă cătînd cu jale și cu rușine îndărăt, la oastea nimicită și la locul unde și-a pierdut și sigiliul și sfetnicii, și scutul cu herbul dinastiei de Anjou. În puține locuri de bătălie un rege medieval a pierdut atîtea...

Și acum să ne întoarcem la Curtea de Argeș. Aici se află un monument artistic care-l întruchipează pe Basarab I: Biserica Domnească. Nu-i mare, nu-i aurită, nu-i prea împodobită. Dar cine o vede n-o mai uită niciodată. Proporțiile îi sînt atît de bine cumpănite, măsurate, chibzuite, că dacă-i spui „frumoasă" spui prea puțin. E o construcție gospodărească, trainică, și cu bun gust. Are model și învățătură de la Bizanț în liniile arhitecturale. În locul de pietre și cărămizi, în forma turlei. Dar oare cît au pus aici meșterii din casele de pe Argeș și de pe Olt din lumina și echilibrul armonic al arhitecturii sătești? Asta se vede și în interior, în chipurile pictate, în decorul ca din cămășile și fețele de masă țărănești.

Să privim deci și monumentul arhitectural de la Curtea de Argeș, numit Biserica Domnească. Îl întruchipează fidel pe Basarab I. Căci, dacă la Posada voievodul poate să fi îmbrăcat căciulă și cojoc, asemeni oștenilor lui nevoiți să lupte pe vreme de iarnă în munți, aici, acasă, în Curtea de Argeș, știa să trăiască și să primească soli și oaspeți în strai de cavaler european. Nu era un primitiv, cum insinuează unii, ci un puternic conducător de țară nouă.

Așa a fost Basarab I: un organizator, un cîrmuitor dibaci și viteaz, un descălecător de țară, un dătător de legi și datini. Ca să-l înțelegem pe el și poporul român din 1300, să intrăm în incinta bisericii Domnești din Curtea de Argeș cu gravurile din „Cronica pictată" în mînă. Să le analizăm acolo, în ansamblu, în peisajul natural, cu fața spre miazănoapte, unde noi am zidit azi barajul de la Vidraru. Și-o să înțelegem nu numai cît de însemnat este Basarab I pentru istoria noastră medievală, ci și cum se leagă și răzbat pînă la noi filoane de aur din tradiția sănătoasă și eroică a poporului. Răzbat pînă la noi ca să primească aur nou și să străbată și în veacurile viitoare.

Portretul lui Alexandru Odobescu de George Demetrescu-Mirea

DISTINCȚII ARTISTICE

PREMIILE

• Goncourt

• Renaudot

Sezonul marilor premii literare de sfîrșit de an s-a deschis la Paris, în mod tradițional, prin decernarea premiilor Goncourt și Renaudot.

Premiul Goncourt a fost atribuit pentru a cincea oară de la crearea lui unei femei, scriitoarea și ziarista EDMONDE CHARLES-ROUX, pentru romanul „OUBLIER PALERME", publicat în editura Grasset.

Premiul Renaudot a fost acordat în aceeași zi scriitorului José Cabanis pentru romanul „La bataille de Toulouse" (apărut în editura Gallimard).

Prefigurat încă din 1896 de către frații Jules și Edmond de Goncourt, premiul care le-a împrumutat numele a fost atribuit abia în anul 1903 scriitorului John Antoine Nau pentru romanul „Force ennemi", premiul propunîndu-și să încurajeze și să lanseze tineri romancieri care se aflau la începutul carierei literare. De-a lungul anilor au fost încununați cu acest premiu scriitorii Henri Barbusse pentru romanul „Focul", Marcel Proust pentru „La umbra tinerelor fete", André Malraux pentru „Condiția umană" etc. Printre femeile care au obținut acest premiu se numără Elsa Triolet, în 1944, pentru romanul „Le premier accroc coût 200 francs", Béatrix Becq, în 1952, pentru „Léon Morin — prêtre", Simone de Beauvoire, în 1954, pentru „Les mandarins" ș.a.

Despre premiul Théophraste-Renaudot francezii spun că urmează premiul Goncourt „ca o umbră". El este decernat în aceeași zi, la aceeași oră, în același loc (ceremonia înmînării ambelor premii are loc în două săli diferite ale restaurantului Drouont) și pentru același gen de literatură beletristică. De altfel, acest premiu s-a născut dintr-o glumă, o glumă care, după cum se vede, a reușit.

Lucrurile s-au petrecut în toamna anului 1925, cînd între membrii juriului premiului Goncourt aveau loc discuțiile înflăcărate din preziua decernării premiului pe anul respectiv. Ajunși la capătul puterilor, cronicarii literari, care trebuiau să țină publicul la curent cu dezbaterile juriului, au hotărît ca anul următor să ia masa împreună pentru a mai reduce astfel din drumurile ce trebuiau să le facă zilnic pînă la redacție.

Ținîndu-se de cuvînt, anul următor, grupul de ziariști s-a adunat, conform înțelegerii, în fiecare zi, pe perioada dezbaterilor pentru decernarea noului premiu Goncourt, la același restaurant. Mai mult în glumă, unul dintre ziariști a propus să decerneze și ei un premiu. Ideea a fost primită cu entuziasm și pentru a demonstra, totuși, că lucrurile nu se iau prea în serios, noul juriu din care făceau parte Odette Pannetier, Georges Lefèvre și desenatorul Guilac, au hotărît să premieze o carte umoristică. Aprecierea unanimă a căzut asupra cărții lui Armand Lunel, „Nicolo Peccavi", căruia juriul i-a acordat primul premiu Renaudot.

Noul premiu pentru literatură a avut în acel an un succes neașteptat, romanul „Nicolo Peccavi" întrecînd în popularitate romanul „Supliciul Fedrei" al lui Henry Deberly, laureat al premiului Goncourt. De atunci, în palmaresul premiului Renaudot figurează nume de autori descoperiți de acest juriu, care au devenit apoi celebri în literatura franceză: Marcel Aimé, Philippe Hériat, Henri Bosco, Michel Butor, Le Clezio etc.

Juriul premiului Renaudot este compus în exclusivitate din ziariști care, datorită condițiilor speciale în care trebuie să stabilească laureatul, (simultan cu juriul Goncourt) sînt nevoiți să recurgă la o serie de manevre: ambele premii se acordă într-o luni, de aceea juriul premiului Renaudot votează în secret de duminică seara. Dacă se întîmplă ca premiul Goncourt să fie decernat aceluiași scriitor pe care l-a ales și juriul Renaudot, acesta din urmă trebuie să-și schimbe premiatul.

Ambele premii, atît Goncourt cît și Renaudot, sînt practic onorifice (valoarea premiului Goncourt se ridică numai la 50 de franci noi), dar ele asigură cărților premiate un tiraj foarte mare (premiul Renaudot — pînă la 100 000 de exemplare, iar premiul Goncourt între 100 000 și 600 000 de exemplare).

„Oublier Palerme" este primul roman al scriitoarei Edmonde Charles-Roux. Acțiunea lui se petrece în lumea marilor case de mode newyorkeze.

Romanul „La bataille de Toulouse" reprezintă al zecelea volum al unei cronici a vieții de provincie, la care José Cabanis lucrează de mulți ani. De altfel, autorul este deținătorul a altor două premii literare, recent obținute: Premiul criticilor — 1961 și Premiul librarilor — 1963.

EUGENIA CRISTEA

MERIDIAN ȘTIINȚIFIC

VOM ÎNVĂȚA FĂRĂ SĂ... ÎNVĂȚĂM?

Acum cîtva timp, savantul canadian prof. W. Peanfield a descoperit că zonele temporale nu sînt deloc inactive. Excitîndu-le, Peanfield a constatat că se declanșează o „reacție de reproducere a experienței trecutului" foarte interesantă. În mintea omului se trezesc astfel amintiri de parcă în creier ar exista o bandă de magnetofon.

Amintirile care apăreau erau întotdeauna foarte precise, dar de cele mai multe ori uitate.

Profesorul Peanfield a ajuns astfel la concluzia că în zonele temporale ale creierului se află un mecanism care, declanșat, „reînvie" impresii din trecut. „Înregistrările" se produc probabil în sectoare strîns legate de zonele temporale care au devenit probabil „arhivele memoriei".

Dar dacă este posibilă actualizarea unor cunoștințe uitate prin excitații electrice, nu ar fi cu putință și înregistrarea lor direct în creier? Cu alte cuvinte, nu s-ar putea ca instruirea omului să se facă prin înregistrarea cunoștințelor direct în creier cu ajutorul unor semnale electrice? La această întrebare, profesorul Peanfield și alți oameni de știință care se preocupă intens de această problemă răspund afirmativ.

Despre ce este vorba?

Limbajul, este în ultimă instanță o „colecție organizată de sunete". De exemplu, cuvîntul „învățare" pronunțat, este un grupaj de sunete care sînt recepționate de urechea ascultătorului. Aici, această succesiune de sunete este transformată într-o serie de impulsuri nervoase, care, străbătînd căile acustice, antrenează celulele nervoase „auditive" ale creierului. Celulele (neuronii) le „analizează" și apoi informația „prelucrată" este eventual înregistrată. Evident că, avem de-a face cu o activitate... cibernetică. Mesajele ajunse aici sînt supuse unor prelucrări care implică combinații de mesaje, stocări de mesaje, activări de stocuri de mesaje, comparații de mesaje ș.a.m.d.

Nu este însă posibilă „ocolirea" căii auditive și printr-o transformare electronică a sunetelor, acestea să fie înregistrate sub formă de impulsuri nervoase în creier? În prezent în numeroase țări, neurologi și ciberneticieni lucrează la crearea unor aparate pentru „traducerea" caracterelor tipărite în semnale sonore și apoi la transformarea acestora în semnale electrice. O direcție și mai perfecționată este cea care încearcă „citirea" directă a unui text de către un aparat special. Cel mai simplu dispozitiv de acest fel este o *celulă fotoelectrică*, în care circuitul unui curent electric variază după intensitatea luminii care cade pe ea. Dacă această lumină cade mai întîi pe textul tipărit și apoi se reflectă, la celula fotoelectrică se va obține un curent mai tare sau mai slab, după cum hîrtia este mai „înnegrită" sau mai „albă". Dacă fascicolul de lumină este foarte subțire, el poate să urmărească detaliile literelor — curentul electric reproducînd aceste variații.

Etapa următoare implică conectarea cunoștințelor sub forma variațiilor de curent electric, la scoarța cerebrală. Pentru aceasta s-au imaginat căști montate pe cap cu multe contacte. Contactele acestea recepționează semnalele electrice și le trimit creierului, unde pot fi înregistrate și depozitate.

Ca întotdeauna în cibernetică problemele au două aspecte: se realizează, pe de o parte, mașini care imită pe om și se caută, pe de altă parte, în om mecanisme funcționale care există la mașini. Pînă de curînd s-a studiat problema recunoașterii de către mașini a sunetelor produse de om. Se poate face însă și pasul invers în care omul recunoaște semnalele produse de mașini. Realizarea acestei recunoașteri este posibilă, așa cum arată experiențele efectuate în ultimul timp, în mod automat, adică fără nici un efort de voință din partea „primitorului". Semnalele care ar străbate sistemul nervos pe această cale ar putea lăsa după ele o „urmă" mai durabilă decît cele care pătrund prin organele de simț. „Depozitarea" informațiilor ar avea astfel și din acest punct de vedere, de cîștigat. În plus volumul lor ar putea fi mult mărit, prin evitarea căilor intermediare și la nevoie ar fi readuse mai ușor în memorie, cu ajutorul unor excitații minime ca cele utilizate de profesorul Peanfield în studiile sale pe lobii temporali.

Cînd, deci, vom putea învăța fără să... învățăm? Calculele cele mai optimiste fixează pentru această nouă „metodă pedagogică" viitoarele două decenii. Oricum, niciodată nu e prea tîrziu...

Dr. I. IRIMESCU

SEARĂ VIENEZĂ

NEAGU RĂDULESCU vă prezintă de data aceasta spectacolul de balet „SEARĂ VIENEZĂ", recenta premieră a Teatrului de Operă și Balet. Desenele vă prezintă pe Alexa Dumitrache și Sergiu Ștefanschi în Simfonia neterminată de Franz Schubert, dirijorul Cornel Trăilescu și regizoarea Tilde Urseanu, precum și pe Magdalena Popa în Valsuri de Iohann Strauss

DEMOCRIT: Marile bucurii vin din contemplarea operelor frumoase.

PLINIU CEL TÎNĂR: Citește mult, nu multe.

DIMITRIE CANTEMIR: Cel ce topesc multe luminări în citirea cărților tocesc și vederea ochilor trupului; dar cel ce n-au cîntat niciodată pe slove măcar că și-au păzit mai ascuțită vederea ochilor — însă neștiința i-a vîrît în întunerie și în tartarul necunoștinței.

PAUL VALERY: Cărțile au aceiași vrăjmași ca și oamenii: focul, apa, dihăniile, timpul — și propriul conținut.

CARTEA

MIHAIL SADOVEANU: Cartea îndeplinește fapta de mirare de a ne face să trăim în afară de minciună, nedreptate și prejudecăți. În aceste urne sacre, în care poeții și cugetătorii și-au închis inimile, găsim acea putere fără moarte care mișcă umanitatea înaintea progresului ei necontenit.

A. I. HERZEN: Cartea este testamentul unei generații către alta, este sfatul unui bătrîn care moare către adolescentul care intră în viață, este ordinul transmis de santinelă schimbului său.

Toată viața umanității este fixată în carte. Triburile, oamenii, satele au dispărut; cartea a rămas!

TUDOR ARGHEZI: Omul și-a făcut cartea în toată materialitatea și spiritualitatea ei; el o gîndește, el o scrie, el îi dă hîrtie, cerneală, tiparul, el îi adună foile, i le coase, le leagă, el o citește... Omul se isprăvește și cartea lui deabia începe.

Înaintașii noștri

P. ȘTEFĂNESCU GOANGĂ

ni-l prezintă pe

GH. FOLESCU

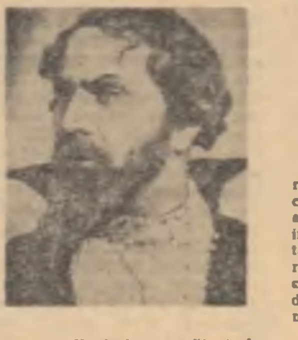

A I 13. Unul din amfiteatrele primei instituții de învățămînt muzical a țării — Conservatorul „Ciprian Porumbescu"...

...Clasa profesorului P. Ștefănescu-Goangă, Artist al Poporului

În jurul pianului, cîțiva studenți ascultă cuvintele maestrului rostite fără iz didactic și încărcate de înțelepciunea și experiența unei strălucite cariere.

Se repetă un moment dintr-o mult cunoscută operă verdiană. Fiecare indicație, fiecare gest al profesorului scrutează însă sensuri largi, pedalează pe necesitatea găsirii unor noi și noi valențe în semnele partiturilor.

Ascult cascada de sfaturi profesorale aici în sălile Conservatorului bucureștean la catedrele căruia s-au perindat în ultimul veac cei mai iluștri reprezentanți ai artei interpretative românești și intuiesc în această simbioză stabilită între scenă și amfiteatru, izvoarele pleiadei de artiști, unici prin calitatea lor, pe care România i-a dat marilor teatre lirice ale lumii.

În această ambianță, un succint colocviu despre Gh. Folescu nu poate debuta, desigur, decît pe aceleași coordonate pedagogice.

— Am citit în recenta monografie a lui C. Buescu un sublim principiu al artei pedagogice a lui Folescu: „Maximumul complexității este simplitatea"

— Nu l-am urmărit pe Folescu în clasele Conservatoarelor din București sau Cluj. Dar elevii pe care i-a dat au demonstrat un perfect paralelism între arta sa scenică și virtuțile sale pedagogice moștenite de la marele lui profesor — D. Popovici Bayruth.

— „Am avut sfătuitor meșter, va scrie Folescu, îl chema Popovici Bayruth. El ne inspira încrederea și dragostea în artă, învățîndu-ne s-o interpretăm și s-o pricepem.

El era omul care cu multă dreptate spunea: Nu există școală în arta vocală — școala franceză, ori germană, ori italiană; există numai limba în care cînți..."

Și mai departe:

„Îmi dau seama că trebuie creată o artă nouă, numai românească, atît pe tărîmul interpretării, cît și pe cel al bogățiilor neexplorate de muzică populară..."

— Călăuzit de acest gînd, Folescu s-a dăruit deopotrivă operei și cîntecului popular. Nu a existat într-adevăr recital în care să nu fi cîntat piese de Kiriac, Brediceanu, Brăiloiu sau simple cîntece populare românești.

— Va motiva el însuși într-o gazetă a timpului această dragoste: „Am deschis ochii și am crescut în melodiile populare care mi-au devenit tot așa de familiare ca zgomotul tălăngilor de la stînă. Am scos muzica de la plug și de la sapă și am dus-o în cercurile în care pînă atunci era hulită... !"

— Cu ce forță tălmăcea Folescu un cîntec popular! Ce imense resurse găsea el într-o doină, într-o baladă, într-un cîntec bătrînesc în care vedea semnele unei nobleți spirituale.

Folescu a fost ani în șir nu numai colaboratorul lui Enescu în tălmăcirea unor clasice lucrări vocal simfonice ci a fost mulți ani unul dintre membrii marcanți ai Societății „Carmen", desfășurînd o vastă operă de răspîndire a cîntecului popular românesc.

— Franța nu are un interpret al melodiilor populare de talia lui Folescu" — va spune Vincent d'Indy ascultîndu-l în 1937 la Champs Elysées.

— Trebuie amintită în această ordine de idei și atenția cu totul deosebită pe care a acordat-o lucrărilor lirice inspirate de folclor. Ion din „Năpasta" lui Sabin Drăgoi va rămîne neîntrecut.

— Punctul culminant al „Năpastei" și punctul ei genial — scria după premieră Tudor Arghezi — coincide cu intrarea în act a nebunului Ion, în care d. Folescu, sobru și interior, cu o voce adîncă de liniște împietrită, atinge o dată cu autorul, nivelurile definitive. Dincolo de ele, ca înapoia Marșului funebru al lui Beethoven, e rîpă și gol. Acolo se adună concentrat norul, ca un ciorchine plin, irumpe și plouă. Mijloacele de o simplitate naivă cu care provoacă S. Drăgoi sentimentul fatalității și obține lacrima spectatorului, sînt ale unui lăncier călare al marelui Har".

— Cînd l-ați cunoscut prima oară pe Folescu?

— Am auzit de Folescu de la marele său debut bucureștean, l-am ascultat în cîteva spectacole, dar doi artiști se cunosc cu adevărat de la prima lor colaborare.

În 1928, angajat al Operei din Bruxelles, am fost invitat la București pentru cîteva spectacole cu Tosca, Paiațe, Faust. Cu Folescu am cîntat în opera lui Gounod, unde el crea un Mefisto cu totul unic, pentru toți marii cîntăreți europeni pe care i-am ascultat.

În 1931, George Georgescu, directorul de atunci al Operei m-a invitat pentru o serie mai mare de spectacole. Am cîntat atunci, alături de Folescu, tot repertoriul verdian, wagnerian și bethovenian al operei. În 1934, Ionel Perlea m-a invitat de la Cluj pentru cîteva spectacole alături de Folescu în „Maeștrii cîntăreți". Avea o voce cu totul excepțională: natural pozată, egală în toate registrele, cu un timbru de un farmec deosebit.

— După turneele la Atena, Varșovia, cronicarii l-au comparat de-altfel tot timpul cu Șaliapin...

— Aveau din plin dreptate. Din păcate în marea sa dragoste pentru scena românească a refuzat ani în șir un contact permanent cu marile scene ale lumii. Opera din București (al cărui neoficial, dar real director artistic, a fost ani în șir) publicul român, erau unica sa dragoste...

Acum, din perspectiva anilor, am certitudinea că în deceniul 3 și 4 al veacului nostru, chiar în condițiile existenței marilor stele pe firmamentul Operei românești, Gheorghe Folescu a fost unul din cei mai mari artiști lirici pe care i-a dat pămîntul acesta, un bas pe care-l puteau rîvni marile teatre ale Europei.

IOSIF SAVA

● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri **ZILNIC** interviuri reportaje ● Ştiri interviuri reportaje ● Ştiri

INFORMAŢII

FIŞA DE PONTAJ A REPORTERULUI

Croaziere la cota 120

Ieri, în cea de-a 170-a zi de la stăvilirea apelor repezi ale Argeşului, dispecerul barajului Hidrocentralei „Gheorghe Gheorghiu-Dej" a însemnat în registrul de bord o cifră rotundă: apele lacului de acumulare au atins înălţimea de 120 m. Cea mai tînără mare artificială a ţării are acum 173.560.000 m.c. apă.

Pe oglinda lacului ar putea naviga în prezent — dacă lungimea ar permite — vase de orice tonaj, cu cea mai mare viteză. Fluxul şi refluxul „mării", datorită protecţiei munţilor, sînt dintre cele mai... liniştite. O astfel de mare ar fi cea mai iubită de navigatori. Pe marea de la Arges, „navigatorii" — excursioniştii veniţi să admire frumuseţile marelui baraj — mai fac deocamdată ultimele croaziere cu ambarcaţiunea „Arges 1", înaintea sezonului de... gheaţă.

O copertă cinegetică

Colecţia „Meridiane" a scos de curînd în librării, 40 de mii de exemplare din „Sărbătoarea de neuitat" de E. Hemingway, în excelenta traducere a Emmei Beniuc. Apariţia este lăudabilă. Dovadă şi succesul de librărie pe care l-a înregistrat. Fără a avea pretenţia de a-i face recenzia — amintim doar în treacăt că „Sărbătoarea de neuitat", cu subiect autobiografic, se referă la începuturile de viaţă şi experienţa literară ale tînărului american, proaspăt venit pe Sena. Sînt „anii de ucenicie" literară petrecuţi la Paris, la o vîrstă înaintată, de care autorul îşi aminteşte cu plăcere şi puţină nostalgie, etc., etc.

Ce a vrut însă să ne sugereze realizatorul coperţii, V. Socoliuc — cînd sub titlul operei ne înfăţişează o scenă cinegetică cu Hemingway schipat vînătoreşte, încărcat cu trofee de cerbi, roşi şi urşi? Se puteau vinde acestea la „Closerie des Lilas", ori la „Café Latine"?

I. M.

UN PAS PE ZI

Fotografia de mai sus, începînd cu data de joi, 1 decembrie a.c., nu mai este de actualitate. Gardul situat la intretăierea străzii Izvor cu strada Vincenţiu Babeşi a stat, într-adevăr, aruncat de furtună pe trotuar. Dar după 60 de zile s-au luat măsuri şi, într-o zi, gardul a fost ridicat la loc. O precizare: de la punctul cu pricina şi pînă la sediul IAL — raionul Lenin sînt... 60 de paşi. Ziua şi pasul.

I. B.

„Fram"-ul îngheţat la... Afumaţi

Am constatat cu ochii noştri, acum două zile, înrudirea „de sînge" dintre frigiderul „Fram" şi tizul său polar. Mulţumim pentru înlesnirea acestei constatări. Ministerului Comerţului Interior. De ce? În staţia Afumaţi stăteau depozitate sub cerul liber, acoperite de un „protector" strat de zăpadă, cîteva zeci de frigidere „Fram", destinate desfacerii pe piaţă. Dacă „Fram"-ul a îngheţat la Afumaţi — şi această depozitare se va resimţi asupra calităţii în exploatare a agregatelor — de vină au-i docit... răceala comerţului faţă de produsele industriei.

C. P.

Ploieşti-Nord, un cartier care devine — de la o zi la alta — podoaba oraşului.

Foto: Agerpres

ACTUALITATEA

PLECAREA DELEGAŢIEI DE PARTID ŞI GUVERNAMENTALE DIN GUINEEA

Vineri dimineaţa a părăsit Capitala delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Guineea, condusă de Diakite Moussa, membru al Biroului Politic Naţional al Partidului Democratic din Guineea, ministrul comerţului exterior şi al băncilor, care ne-a vizitat ţara la invitaţia Comitetului Central al Partidului Comunist Român şi a guvernului Republicii Socialiste România.

Din delegaţie au făcut parte Fodeba Keita, ministrul economiei rurale şi al artizanatului, Fofana Karim, secretar de stat la Ministerul Dezvoltării Economiei, şi Kalo Mohamed, director al unei întreprinderi naţionale de import de materiale şi produse agricole.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost condusă de Petre Blajovici, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Gheorghe Cioară, membru al C.C. al P.C.R., ministrul comerţului exterior, Nicolae Giosan, membru al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului Superior al Agriculturii, Gheorghe Vasilichi, membru al C.C. al P.C.R., preşedintele U.C.E.C.O.M., Nicolae Toader şi Constantin Vasiliu, adjuncţi de şef de secţie la C.C. al P.C.R., Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe şi de alte persoane oficiale.

NOUTĂŢI DIN BUCEGI

În masivul Bucegilor au fost terminate lucrările de modernizare a unor cabane, în vederea funcţionării lor pe tot timpul anului. Astfel au fost electrificate, primind energie electrică din sistemul naţional, cabanele Vîrful cu Dor, Piatra Arsă, Peştera, Caraimanul şi Babele. De asemenea, posturile telefonice ale acestora au fost conectate la centrala telefonică automată din Sinaia. A fost terminată şi construcţia drumului de legătură între Vîrful cu Dor şi Cabana Babele, şi s-au amenajat noi poteci marcate. În majoritatea cabanelor au fost create condiţii pentru servirea turiştilor cu mîncăruri calde. Iarna, iubitorii de sport vor avea la dispoziţie noi pîrtii pentru schi şi sănuţe.

(Agerpres)

A APĂRUT:

„Presa noastră"

Revista Uniunii Ziariştilor din Republica Socialistă România

Anul XI. Nr. 10 (126) 1966

SPORT

FOTBAL:

AZI LA NICOSIA

ROMÂNIA-CIPRU

Joi dimineaţa echipa noastră naţională de fotbal a plecat cu avionul la Nicosia: aici va susţine cel de al 3-lea joc din cadrul campionatului european de fotbal, din acest sezon, în compania reprezentativei Ciprului. Din lotul deplasat fac parte Ionescu, Popa, Datcu, Ioachim Popescu, Nunweiller III, C. Dan, Deleanu, Mocanu, Ghergheli, Dobrin, Badea, Pîrcălab, Frătilă, Dridea I, Iancu, Lucescu, Naghi, C. Radu. Fundaşul Barbu, care a debutat promiţător în meciul cu Italia, nu face parte din echipă din cauza accidentării lui în meciul cu Universitatea Cluj. Fireşte, fotbaliştii noştri, care au avut comportări bune în ultimele întîlniri, nu ne îndoim că vor reprezenta cu cinste fotbalul românesc şi vor lupta pentru obţinerea unui rezultat favorabil. Jucătorii ciprioţi, cu un stil de joc asemănător celui al grecilor şi turcilor, antrenaţi de fostul mare internaţional sovietic Netto, au obţinut şi ei în ultima vreme rezultate ce ne fac să privim cu toată seriozitatea această importantă confruntare oficială: 1—3 cu Spartak Moscova şi 3—4, scor strîns, cu Benfica Lisabona.

Jocul va fi condus de o brigadă de arbitri din Malta. Repriza a doua, începînd din jurul orei 15,30, va fi transmisă de posturile noastre de radio pe programul I. După această partidă, selecţionata României va pleca la Israel unde, miercuri 7 decembrie, va susţine un meci amical în compania echipei gazdă.

(Urmare din pag. I)

lizat, tinerii nu practică sporturile preferate şi, în consecinţă, sportul de performanţă nu dispune de acea rezervă de cadre atît de necesară mişcării noastre sportive. În ceea ce priveşte măsurile: pînă la 3 decembrie trebuia încheiată etapa preliminară a întrecerilor, pregătirile „încălzirea" impusă de startul competiţiei.

Pe tot parcursul etapei acesteia trebuie desfăşurată o atentă muncă de popularizare a competiţiei, în ansamblu, ca şi a fiecărei discipline în parte. Înscrierea concurenţilor la întreceri nu este o chestiune limitată în timp şi mai ales nu trebuie socotită ca o simplă formalitate. Ea poate continua şi în timpul desfăşurării întrecerilor. Este firesc, de aceea, ca fiecare întrecere a etapei I să constituie un prilej de propagandă pentru sport. Nu numai prin afişe şi anunţuri la staţia de radioficare, ci mai ales prin atragerea spectatorilor la competiţie. Adesea tînărul care astăzi se află pe banca spectatorului, mîine se poate avînta în vîrtejul întrecerilor. De aici, din tribuna spectatorilor, trebuie recrutaţi zilnic viitorii participanţi la spartachiadă, în rîndurile cărora se află tineri talentaţi, pasionaţi de sport.

— Ar fi poate momentul să discutăm cu acest prilej şi despre unele neajunsuri observate în celelalte ediţii, să atragem atenţia asupra lor, tocmai pentru că dorim să nu se mai repete şi în actuala ediţie a spartachiadei.

— Esenţial pentru succesul spartachiadei este antrenarea tuturor tinerilor la concursuri şi mai ales la toate disciplinele. Există asociaţii care organizează o singură întrecere şi aceea doar la 2—3 discipline, şah sau tenis de masă. În acest fel este evidentă tendinţa unor asociaţii sportive şi organizaţii U.T.C. de a privi superficial sarcina mobilizării masei largi a tineretului la practicarea sportului. Acest mod formal de-a se ocupa de spartachiadă, criticat în repetate rînduri, se cere îndepărtat şi cu prilejul acestei ediţii. Disputarea etapei I într-o singură zi nu poate asigura o participare largă şi este evident că în aceste condiţii şi campionii asociaţiei nu vor fi cei mai buni tineri sportivi neclasificaţi din uzine sau de la sate. Şi aşa cum s-a mai întîmplat şi la alte ediţii sînt declaraţi campioni „cei mai buni sportivi din anii trecuţi".

— Asociaţiile sportive, în raport cu condiţiile locale, au latitudinea de a se orienta şi către alte discipline sportive.

— În scopul lărgirii caracterului de masă al competiţiei. Există în unele oraşe sau sate asociaţii care oricît s-ar strădui n-au posibilitatea amenajării pistelor de schi sau sănuţe datorită condiţiilor geografice. Şi-i normal ca acolo unde nu sînt asemenea condiţii, prielnice sporturilor sezonului alb, să poată fi organizate întreceri de popice sau cros în raport cu pasiunea tinerilor. De altfel, spartachiada este competiţia care oferă şi un alt prilej: trecerea normelor insignelor de polisportiv. În acest fel se asigură continuitate între activitatea de vară şi iarnă şi, în consecinţă, creşte numărul purtătorilor acestui trofeu ca şi a aspiranţilor la insigna de polisportiv.

Spartachiada de iarnă

Începători şi „maeştri" în arta patinajului, îşi dau întîlnire zilnic, de la deschiderea sezonului, pe gheaţa patinoarului artificial Floreasca din Capitală.

Monica Ghiuţă într-un debut de bun augur în „Vremea zăpezilor".

CINEMA

OMUL DIN RIO — rulează la Patria (orele 9; 12; 15; 18; 21), Bucureşti (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

WARLOCK — cinemascop — rulează la Giuleşti (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30), Arta (orele 8,45; 11; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45).

FANTOMELE SE GRĂBESC — rulează la Republica (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15).

MINUNATA ANGELICĂ — cinemascop — Festival (orele 9,15; 12,15; 15,30; 18,30; 21,30), Feroviar (orele 8; 10,30; 13; 15,30; 18; 20,30), Bucegi (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30), Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30), Melodia (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Floreasca (orele 10; 12,30; 15; 17,30; 20).

CIMARON — rulează la Luceafărul (orele 10; 12,30; 15; 17,30; 20).

POVESTEA PROSTIEI MELE — O NOAPTE DE VIS — rulează la Mioriţa (orele 9; 12; 15; 18; 20,30).

FEMEILE — rulează la Capitol (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45).

FERIŢI-VĂ AUTOMOBILUL! — rulează la Cosmos (orele 16; 18,15; 20,30), Pacea (orele 15,45; 18; 20,15).

WEEK-END LA ZUYDCOOTE — cinemascop — rulează la Victoria (orele 9; 11,45; 15; 17,45; 20,30), Griviţa (orele 9; 11,45; 15; 17,45; 20,30) Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).

INVĂŢĂTORUL — rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 20,45).

CÎINELE DIN BASKERVILLE — rulează la Doina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30).

SĂLBATICII DE PE RÎUL MORŢII — ŞTIINŢA ŞI TEHNICA nr. 7 — **RAPSODIA UNGARĂ** — rulează la Timpuri Noi (orele 9—21 în continuare).

TUNELUL — cinemascop — rulează la Excelsior (orele 9,30; 12,15; 15,15; 18; 20,45), Modern (orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21).

CENUŞĂ — cinemascop — (ambele serii) rulează la Viitorul (orele 16; 19,30).

CÎT TIMP EŞTI SĂNĂTOS — rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,15), Cringaşi (orele 15,30; 18; 20,30).

NU SÎNT COPACI PE STRADĂ — rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).

CASA DIN MONTEVIDEO — cinemascop — rulează la Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30).

VREMEA ZĂPEZILOR — rulează la Munca (orele 16; 18,15; 20,30).

FANTOMAS SE DEZLĂNŢUIE — cinemascop — rulează la Ferentari (orele 10; 15; 17; 19; 21).

CĂLĂTORUL CU BAGAJ — cinemascop — rulează la Moşilor (orele 15,30; 18; 20,30).

AVENTURILE LUI WERNER HOLT — rulează la Colentina (orele 15,30; 19).

MAGAZINUL DE PE STRADA MARE — rulează la Volga (orele 9,15; 12; 15; 17,45; 20,30).

FEMEIA NISIPURILOR — rulează la Bahova (orele 15,30; 18; 20,30)

ANGELICA, MARCHIZA „ÎNGERILOR" — cinemascop — rulează la Lira (orele 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30).

COLIBA UNCHIULUI TOM — rulează la la Buzeşti dimineaţa orele 9,30; 12,30)

TRIUMFUL LUI ROBIN HOOD — cinemascop — (după-amiază). rulează la Buzeşti (orele 15,30; 18; 20,30) Drumul Sării (orele 11,15; 17,45; 20,30)

ÎN GENUNCHI MĂ ÎNTORC LA TINE — rulează la Union (dimineaţă, orele 9,45; 12,30; 15,15).

VIOLENŢĂ ÎN PIAŢĂ — după-amiază, (orele 18; 20,30).

TV

3 DECEMBRIE 1966

18.00 — Emisiune pentru copii şi tineretul şcolar: Noile aventuri ale echipajului Val-Vîrtej; Monstrul din Lochness; 19.00 — Telejurnalul de seară; Buletinul meteorologic; 19.23 — Rapsozi populari; 19.45 — Actualitatea cinematografică; 20.00 — Tele-enciclopedia; 21.00 — Fantezie pe portativ (emisiune muzical-coregrafică) 21,45 — „Barburca" — program de muzică uşoară (Transmisiune directă de la Varşovia) 22.45 — Film: „Omul inivizibil"; 23,15 — Telesport; Telejurnalul de noapte.

• CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

E vorba de „amănunte"?

instructaj, explică în bună parte cum s-a întîmplat că îndecurs de numai cîteva luni, după montarea polizorului s-au înregistrat trei accidente de muncă ce au scos din producţie pe Gh. Avram, Ion Stancu şi Gh. Mocanu pe timp de aproape două săptămîni.

— Şi Avram, şi Stancu, şi Mocanu, ca de altfel toţi ceilalţi care au suferit accidente de muncă, sînt oameni cu vechime, cu experienţă, cum s-ar zice trecuţi prin ciur şi prin dîrmon. Am considerat că nu este nevoie ca de ei să ne ocupăm prea mult: nu pentru ei să ne transformăm în nişte învăţăcei, ci mai mult pentru cei mai tineri. Am greşit, îmi dau şi eu seama.

...Pătrundem în atelierul de strungărie. Maşini noi, raţional amplasate, ceea ce vădeşte preocuparea pentru folosirea chibzuită a spaţiului de producţie. La toate strungurile se lucra. De altfel, părerea întregului colectiv este că la strungărie muncesc oameni foarte harnici, pe care te poţi bizui în orice moment. Şi aceasta este adevărul. Cu un singur amendament însă. Privindu-i cum lucrează îţi dai seama că nu te poţi bizui în orice moment pe aportul lor întrucît dintr-o neglijenţă, greu de explicat, se predispun accidentărilor. Iată-l pe Toma Saca, de pildă: aplecat deasupra strungului, filetează nişte bride. Neprotejîndu-şi faţa şi nici corpul cu apărătoarea strungului, bucăţi de şpan îi erau agăţate de salopetă, pe basc.

— De unde ştii că, din întîmplare, o bucată de şpan n-are să îţi se înfigă în faţă?

— Mă feresc.

— Cum s-ar spune, ai curaj să străbaţi drumul prin potop cu gîndul că te strecori printre picături...

— E, nu chiar aşa! Dar mă feresc. Mi-e foarte greu să întorc apărătoarea. Ochelari nu avem! Acum mă gîndeam la o modificare a apărătorului. Să-l fac să ghiseze.

Alături, Traian Bălan e mai... viteaz. Lucrează fără basc. Volanta strungului atinge viteza de o mie două sute de învîrtituri pe minut. Şpanul de la maşina lui împroşcă pînă la uşa atelierului. El însă stă în bătaia lui complet descoperit — nici în spatele apărătoarei, nici măcar cu ochelari. Şi îi contrazice pe toţi. Cică el are dreptate în ceea ce face. Ceilalţi, pare să spună, sînt nişte ageamii în ale meseriei şi de aceea nu-şi dau seama de temeinicia încrederii lui. Cel mai bine — pentru Bălan ca şi pentru ceilalţi ce au fost vizaţi, pentru întregul colectiv — ar fi dacă tovarăşii din conducerea staţiunii i-ar face să înţeleagă necesitatea şi obligativitatea folosirii întregului echipament de protecţie în care statul a investit sume însemnate. La capitolul „securitatea muncii" nu se admit corijenţe! Existînd, ele înseamnă accidentări, scoateri temporare din procesul de producţie.

La staţiunea de maşini şi tractoare Bărcăneşti, extemporalul dat la disciplina „tehnica securităţii muncii" a dovedit minusuri serioase în pregătirea mecanizatorilor, a muncitorilor din secţia mecanică. La cuplarea maşinilor agricole se manifestă uşurinţă, uşurinţă ce a costat unitatea zeci de zile concedii medicale, maşini neutilizate, lucrări neexecutate în epoca optimă. E o raritate cînd un mecanizator poartă ochelari în timpul lucrului. De ce? Iată o întrebare la care — ca şi la cele subliniate în context — se aşteaptă răspuns. Şi nu un răspuns ca acela: „Noi am făcut instructaj, oamenii au semnat fişele", ci unul practic, puternic ancorat în realitate, prin care să se sublinieze ce se întreprinde la această unitate agricolă pentru ca echipamentul de protecţie să fie folosit, într-adevăr, în scopul în care a fost creat.

Ce recomandă locatarii constructorilor

de care se fixează în perete. „Puşcăturile" împestriţează şi aici toate apartamentele. O stare de lucruri care nu face deloc cinste autorilor.

Alături de aceste blocuri se află centrala termică nr. 7. O echipă de muncitori lucrează la demontarea şi montarea unor conducte.

Cerem lămuriri maistrului T. ANTON.

— Centrala a fost recepţionată în luna iulie a acestui an. N-a apucat să funcţioneze. Acum, însă, cînd e momentul să dea căldură trebuie să-i demontăm o serie de conducte cu diametru mic, pe o lungime de 85 de metri pentru a le înlocui cu conducte mai largi.

Cauza? În proiectul întocmit de D.S.A.P.C. Deva s-a omis faptul că această centrală se va extinde în curînd de la capacitatea de 4 la 8 cazane pentru alimentarea cu căldură a altor blocuri aflate în construcţie. Ca spaţiu, centrala a fost proiectată corect, respectîndu-se perspectiva extinderii ei, dar la dimensionarea conductelor proiectantul a neglijat acest lucru. Noi ne întrebăm cine răspunde pentru pierderea a sute de mii de lei, cine răspunde de imobilizarea unor braţe de muncă la o lucrare de refacere care putea fi evitată, sau de faptul că locatarii a cinci blocuri nu primesc căldura necesară.

Tovarăşul inginer ALEXANDRU LUGOJAN, directorul grupului de construcţii Deva, aduce încă un exemplu asemănător care ilustrează superficialitatea, lipsa de prevedere în perspectivă, atunci cînd se întocmesc anumite proiecte la D.S.A.P.C.

— Cu vreo trei ani în urmă, spunea dînsul, la Orăştie s-a construit un bloc, iar alături de el centrala termică care să-l deservească. În anul următor s-a mai construit un bloc, deci centrala trebuia extinsă şi ea. Cu un'an mai tîrziu alt bloc, altă extindere a centralei. Oare sfatul popular al oraşului n-a putut să aibă în vedere că aici se vor ridica noi blocuri, şi că trebuia făcut proiectul încă de la început pentru o capacitate corespunzătoare? Cel puţin la a doua modificare s-ar fi cuvenit să-şi dea seama de acest lucru şi ar fi fost salvate fonduri însemnate din banii statului.

Revenind la calitatea slabă a lucrărilor executate pe şantierul de locuinţe, tovarăşul director al grupului, o explică prin munca în salt a schipelor de constructori din cadrul şantierului. Iar salturile sînt cauzate de cele mai multe ori de lipsa documentaţiei la timp şi a materialelor necesare. Referitor la ritmicitatea sosirii materialelor de la întreprinderile cu care s-au contractat, tovarăşul inginer Lugojan spunea: ne vine greu cimentul de la Turda. Uneori primim cantităţi foarte mari şi nu-l putem depozita în condiţii bune, alteori primim cantităţi insuficiente. Greutăţi ne face şi Fabrica de sticlă din Mediaş. Din 20 400 m.p. de geam ne-au livrat doar circa 4 000 m.p. Întreprinderea forestieră Lipova ne-a trimis din cantitatea de 5 000 m.p., parchet prevăzut pentru trimestrul IV. doar 500 mp., Întreprinderea pentru desfacerea produselor chimice, depozitul Timişoara, nu ne-a trimis încă nici un kilogram de vopsea albă din cantitatea cerută pentru acest trimestru, deşi sîntem trecuţi de jumătatea lui. De la Uzina de radiatoare, echipament metalic, obiecte şi armături sanitare — Bucureşti n-am primit 42 tone de radiatoare şi alte obiecte din trimestrul III, iar din cantitatea de 70 de tone din trimestrul acesta, n-am primit nimic.

Asemenea greutăţi sînt într-adevăr de natură să împiedice bunul mers al lucrărilor de construcţii şi întreprinderile vizate trebuie să depună eforturi maxime pentru a se achita de obligaţiile pe care le au la timpul stabilit. Dar conducerea şantierului, să nu caute toate explicaţiile în nelivrarea la timp a unor materiale şi să-şi vadă propriile sale lipsuri, îndeosebi acelea de ordin organizatoric. Unele brigăzi sînt constituite numai din oameni cu experienţă şi obţin rezultate bune, altele numai din tineri începători în meserie care nu reuşesc să-şi realizeze norma, execută lucrări de slabă calitate, din care cauză cîştigă insuficient, pleacă de pe şantier, provoacă fluctuaţii mari. Organizaţia U.T.C. trebuie ajutată să iniţieze pentru tineri acţiuni educative mai reuşite, mai interesante, care să contribuie la întărirea disciplinei tinerilor pe şantier. Pentru că lipsa de disciplină şi răspundere personală se reflectă şi ea pregnant în calitatea lucrărilor. Au fost în acest an circa 3 000 de absenţe nemotivate pe şantier, s-a semnalat o proastă gospodărire a materialelor ducînd la risipă, maiştrii nu supraveghează pas cu pas toate operaţiile ce se execută. Altfel nu s-ar lucra în permanenţă cu var proaspăt stins care ulterior provoacă „puşcături", instalaţiile n-ar fi făcute de multe ori de mîntuială ca în cazurile pe care le-am amintit mai sus.

În plus, mai este vorba aici de o insuficientă colaborare între constructor şi proiectant. Specialiştii organizaţiei de construcţii, bunăoară instalatorii, şi-au dat seama că proiectul centralei „Gojdu" prezintă „fisuri", pentru că au analizat proiectul înainte de a începe lucrarea. De ce nu au atras atenţia proiectantului de atunci? Se poate pune problema că nu au studiat proiectul în ansamblu? Cu atît mai gravă este această neglijenţă. Conducerii şantierului Gojdu îi revine, aşadar, ei înseşi, în primul rînd, întreaga răspundere pentru calitatea construcţiilor ce se execută în această parte a oraşului.

De unde vin cîntecele

Veneam deunăzi cu prima zăpadă spre valurile cu spumă de argilă ale Dunării, strîns în mine de vîntul cu tăiş al crivăţului, tînjind după stînsa dogoare a verii şi din spatele bacului îndesat cu automobile, o luntre tăia îndărătnic poteca prin apa răzvrătită. Şi zvon spart de cîntec auzeam. Ce sensuri alcătuiau strania armonie iscată din mînia omului din luntre, mai îndărătnic decît îndărătnicia elementelor dezlănţuite? Despre omul curajos, peste care nu trece vîntul cel mai aprig şi potrivnic, cînta... Şi nu era o metaforă!

Cu cîteva veri în urmă cu inima bătînd năvalnic sus, acolo unde respiraţia devine cuvînt, îscodeam eforiul abia ghicit al omului ce stringea scrîşnit manşa în mîinile înmănuşate căutînd loc de aterizare. Şi ca-ntr-o joacă de copii şi-a aşezat aparatul exact lîngă firul apei de-acolo de unde începea şantierul din luncă. Şi l-am întrebat tăcut la ce gîndea acolo sus. Dar n-am aşteptat răspuns. Omul cînta cu toate fibrele lui, cu acompaniament de timbale grave al aparatului. Şi nu era o metaforă!

Pe drum de hejenie din faţa libelulelor, argintii în bătaia reflectoarelor, ce-şi slobozeau explozîile peste oraşul rămas în urmă, în amintirile copilăriei a intrat imaginea femeii în negru ce-şi jelea aţîţător copilul răpus departe de casă. Jelania rotundă se prelungea în doină hocită din moşi şi strămoşi. Amarul picura, cu plîns hohotit şi de neoprit, în cîntec al pămîntului. Şi ori de cîte ori aud Mioriţă laie, laie hucălaie... imaginea îndoliată a femeii în care durerea îşi făcea loc în cîntec este însuşi plînsul baladei. Şi nu este o metaforă!

Undeva în preajma vetrei dacice de la Sarmizegetusa, pe cîmpul deschis de bolta înaltă de safir a cerului de iulie, proiectat pînă departe secerătorul, urmaş bun al celui lui Goga, culca pleşiţ firul cu rod şi mişcarea straşnic ritmată devenea cînt. Şi nu era o metaforă! Cum nu era metaforă nici ioaca matură de vechi oţelar cu lichidul pentru statul al cuptorului din turnaţele cetăţii huniazilor. Cîntec, şi joc, şi faptă de frumos era.

Vă imaginaţi scena cu milioane de artişti?

ZILNIC ● Știri însemnări comentarii ● Știri însemnări comentarii ● Știri însemnări

DE PESTE HOTARE

Congresul P.M.S.U.

BUDAPESTA 2 — Trimisul special Agerpres, Aurel Urzică, transmite:

Vineri au continuat lucrările celui de al IX-lea Congres al P.M.S.U. În cadrul dezbaterilor pe marginea rapoartelor a luat cuvîntul Feher Lajos, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.S.U., vicepreședinte al guvernului revoluționar muncitoresc țărănesc.

Tompe István a prezentat raportul comisiei de validare.

În ședința de vineri dimineața, Congresul P.M.S.U. a fost salutat de tovarășul Ilie Verdeț, membru al Comitetului executiv, al Prezidiului permanent al C.C. al P.C.R., conducătorul delegației P.C.R. care participă la Congres.

Cuvîntarea tovarășului Ilie Verdeț

Dragi tovarăși,

Permiteți-mi să vă transmit dv., delegați la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, întregului partid și poporului ungar un cald salut frățesc din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a comuniștilor și a tuturor oamenilor muncii din Republica Socialistă România.

Poporul român se bucură din inimă de succesele remarcabile pe care poporul ungar — vecin și prieten — le-a obținut și le obține în opera de construire a vieții noi, socialiste. Prin munca lor harnică, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea R.P. Ungare, sub conducerea Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, au dezvoltat în anii puterii populare forța economică a patriei lor, au asigurat creșterea industriei socialiste, dezvoltarea pe baze noi a agriculturii, a științei, învățămîntului, ridicarea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc.

Raportul Comitetului Central al P.M.S.U. și celelalte documente prezentate Congresului stabilesc obiective de mare însemnătate pentru un nou avînt al economiei și culturii, pentru înaintarea continuă a Ungariei pe calea desăvîrșirii construcției socialismului. Comuniștii români, întregul nostru popor — care în prezent muncește cu avînt pentru a da viață programului de dezvoltare multilaterală a României socialiste elaborat de Congresul al IX-lea al P.C.R. — urează comuniștilor unguri, tuturor oamenilor muncii din Ungaria socialistă succes deplin în înfăptuirea sarcinilor pe care le va stabili Congresul dv.

Succesele obținute de țările noastre, de toate țările socialiste în dezvoltarea economiei, științei și culturii, a orînduirii sociale și de stat, în ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc, fac să sporească puterea sistemului mondial socialist, influența socialismului în lume, constituie o chezășie pentru victoria cauzei păcii.

Tovarăși,

Între cele două popoare ale noastre, între Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Socialist Ungar, Republica Socialistă România și Republica Populară Ungară s-au statornicit relații de prietenie frățească și colaborare multilaterală, întemeiate pe principiile marxist-leniniste ale respectului și avantajului reciproc, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, într-ajutorării tovărășești și internaționalismului socialist. La temelia acestor relații se află țelurile construirii socialismului și comunismului, pentru care militează partidele și popoarele noastre, comunitatea orînduirii sociale, ideologia noastră marxist-leninistă, lupta comună împotriva imperialismului, pentru pace, democrație și progres social.

Constatăm cu satisfacție că relațiile dintre țările noastre se dezvoltă multilateral, în toate domeniile — economic, cultural, tehnico-științific, se lărgesc contactele pe linie de partid, de stat, pe linia organizațiilor de masă și obștești. De o mare importanță pentru întărirea prieteniei româno-ungare s-au dovedit vizitele și întîlnirile care au avut loc în ultimii ani între conducătorii de partid și de stat ai Republicii Socialiste România și Republicii Populare Ungare.

Dezvoltarea continuă a prieteniei frățești dintre partidele și țările noastre este în interesul ambelor popoare al cauzei socialismului și păcii în lume.

Permiteți-mi în încheiere, dragi tovarăși, să urez succes lucrărilor Congresului, noi înfăptuiri în activitatea creatoare, plină de avînt a oamenilor muncii de la orașe și sate, în frunte cu comuniștii, pentru propășirea Republicii Populare Ungare, pentru bunăstarea și fericirea poporului ungar.

Trăiască prietenia de nezdruncinat dintre popoarele român și ungar!

„Misionarii"

Cu rechizita indispensabilă unui „eveniment istoric" marea finanță americană a anunțat o nouă acțiune de „ajutorare dezinteresată" a țărilor în curs de dezvoltare.

Emoționantul eveniment trebuie neapărat consemnat. La 25 noiembrie, la San Francisco, un grup de cunoscuți financiari și industriași americani, în frunte cu David Rockefeller, președintele lui „Chase Manhattan Bank", au pus bazele „Corpului păcii al businessmanilor". Aflăm că acest „corp al păcii" sui-generis va fi compus numai din „businessmani retrași actualmente din afaceri", dintre „cei mai capabili, mai pricepuți în manevre de bursă și mai plini de inițiativă". Cîteva sute dintre acești „voluntari" vor fi trimiși în cel mai scurt timp pentru perioade variind între trei luni și doi ani în țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină. Scopul acestor misionari moderni va fi, potrivit relatărilor presei americane, „să dea cele mai calificate consultații întreprinzătorilor locali în ce privește metodele de a face cît mai repede cît mai mulți bani".

Nu ne-a parvenit pînă acum nici un indiciu despre felul în care opinia publică din țările vizate a primit vestea despre marele ajutor în „sfaturi competente" pe care îl pune la dispoziție cu binecunoscuta generozitate businessul american. Ne este greu însă să nu remarcăm că inițiativa „corpului păcii al businessmanilor" nu este decît una din formele prin care Wall-Streetul se străduie să ajute țările în curs de dezvoltare să „prospere" și să facă — vorba misionarilor businessului — „cît mai repede, cît mai mulți bani".

Printr-o ciudată coincidență, exact în ziua de 25 noiembrie, Comisia Economică a O.N.U. pentru America Latină a dat publicității cifre statistice centralizate privind „dezvoltarea schimburilor economice pe continentul sud-american". Am reținut, printre altele, următoarele date:

1. În anii 1964—1965, politica schimburilor neechivalente practicată de monopolurile nord-americane a avut ca efect în schimburile dintre S.U.A. și America Latină, pierderi de 3,2 miliarde dolari pentru țările sud-americane.

2. În anul 1965, ca urmare a devalorizării forțate a produselor exportate de sud-americani, țările Americii Latine au trebuit să exporte în S.U.A. o cantitate de mărfuri cu circa 20 la sută mai mare decît în 1964 pentru a putea importa din Statele Unite o aceeași cantitate de produse ca înainte.

Așa stînd lucrurile, e foarte probabil că ascultîndu-i pe misionarii lui Rockefeller dînd consultații despre „arta de a face mulți bani", auditorii din țările vizate vor reacționa cu un gest prea puțin protocolar. Vor duce mîna la buzunar ca să fie siguri că avutul lor e în siguranță.

EM. RUCĂR

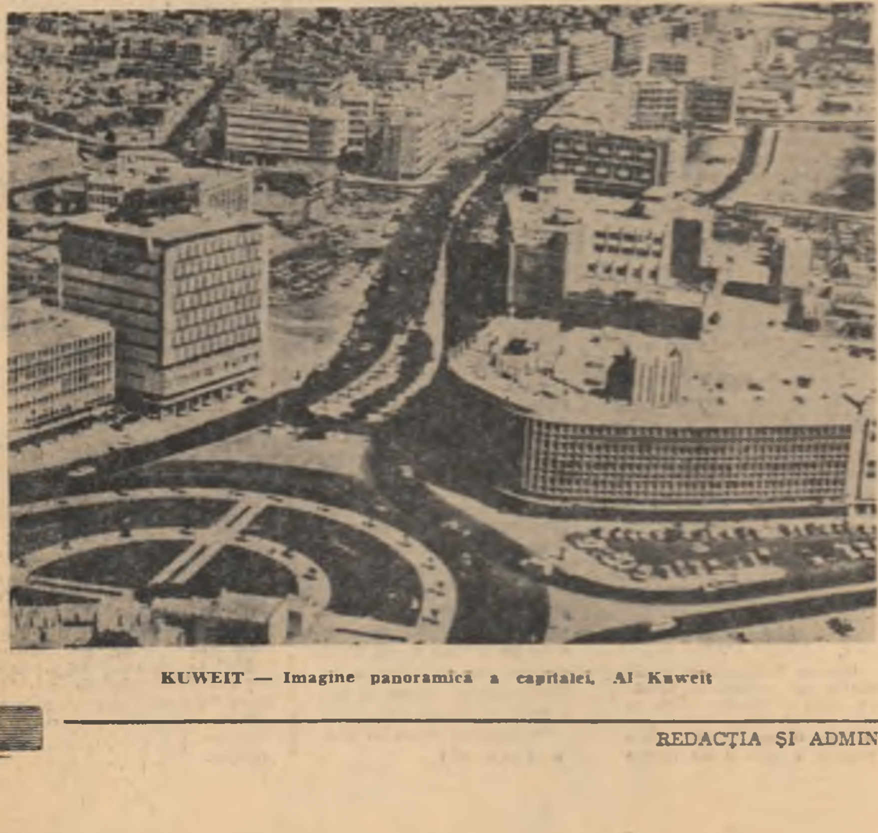

KUWEIT — Imagine panoramică a capitalei, Al Kuweit

R. D. VIETNAM — subunitate a armatei populare la un exercițiu de luptă

pe scurt

PREVIZIUNEA EXACTĂ A TIMPULUI

● LUÎND cuvîntul în fața participanților la conferința anuală a Institutului american pentru aeronautică și astronautică care își desfășoară lucrările în orașul Boston, Glenn Cate, inginer al N.A.S.A. (Administrația națională pentru problemele aeronauticii și cercetarea spațiului cosmic) a declarat că, în viitorii zece ani, cu ajutorul sateliților meteorologici va fi posibil să se facă previziunea timpului cu două săptămîni înainte și să fie controlată formarea furtunilor. El a indicat că aceste previziuni vor avea o exactitate de 80 pînă la 90 la sută, dar vor trebui să treacă încă 50 de ani pînă cînd sateliții locuiți de oameni vor furniza previziuni meteorologice exacte cu 6 pînă la 8 săptămîni înainte.

Membrii guvernului japonez și-au prezentat vineri demisia premierului Eisaku Sato, pentru a da acestuia posibilitatea de a forma un nou guvern, după alegerea sa în funcția de președinte al partidului de guvernămînt liberal-democrat. Agenția A.P., referindu-se la viitoarea componență a noului cabinet japonez, amintește declarația premierului Sato, potrivit căreia în eventualitatea că va fi reales președinte al partidului liberal-democrat (Congresul partidului a avut loc la 1 decembrie a.c. — n.r.) intenționează să facă unele schimbări în componența guvernului.

SPECTACOL OMAGIAL PICASSO

● LA PALATUL Sporturilor din Paris s-a desfășurat, în prezența a peste 4 000 de persoane o seară artistică cu prilejul împlinirii a 85 de ani de la nașterea marelui pictor Pablo Picasso. La spectacol și-au dat concursul artiști de renume mondial, printre care balerina sovietică Maia Plisețkaia, chitaristul spaniol, Sabicas, pianistul grec Vasso Devetzi, balerina Claire Motte, de la Opera din Paris, ansamblul de dansuri „Ipar Mai [illegible]", orchestra Colonne din Paris etc.

DIN NOU ABERFAN

● LA ABERFAN, în Țara Galilor, s-au înregistrat joi noi alunecări de teren, provocate de recentele averse de ploaie. Luna trecută, alunecările de teren catastrofale din această regiune carboniferă au provocat moartea a 144 de persoane. Forajele efectuate în depozitele de cărbune de către comisia de anchetă pentru stabilirea cauzelor acestei catastrofe, a declarat purtătorul de cuvînt al Comisiei, au contribuit la noile alunecări de teren.

● Consiliul de Securitate s-a reunit joi și a adoptat în unanimitate un apel adresat secretarului general al O.N.U., U Thant, în care îl invită să accepte un nou mandat, pe o perioadă de cinci ani, în postul pe care îl ocupă în prezent. În aceeași zi, reprezentanții în Consiliul de Securitate ai Marii Britanii, Franței, U.R.S.S. și S.U.A. precum și președintele pe luna decembrie a Consiliului, Pedro Beron, au avut o întrevedere cu U Thant.

„Strict secret"

Primul ministru britanic, Harold Wilson, a sosit joi noaptea în Gibraltar pentru întrevederi cu Ian Smith, premierul rasist de la Salisbury, într-o nouă și dramatică încercare de soluționare a crizei rhodesiene. Din surse bine informate s-a aflat că cei doi interlocutori au și avut un prim contact la bordul crucișătorului „Tiger". În prealabil Wilson a avut o întrevedere cu guvernatorul britanic în Rhodesia, Humphrey Gibbs, care însoțește printre alte oficialități pe premier. Discuțiile Wilson-Smith sînt extrem de secrete. Autoritățile navale care asigură securitatea crucișătorului „Tiger" au refuzat să furnizeze orice informație, chiar vizînd prezența în Gibraltar a celor două personalități. S-a aflat că întîlnirea trebuie să fie protejată la maximum împotriva indiscrețiilor presei.

ETIOPIA — Vedere din Addis-Abeba

„MAREA COALIȚIE"

„Marea coaliție" a devenit o realitate. S-ar părea că momentul incertitudinilor — care a durat 34 zile: din ceasul furtunos în care miniștrii liber-democrați l-au părăsit pe Erhard și pînă la investirea noului cancelar în Bundestag — aparține unui trecut pe care oamenii politici de la Bonn nu-l vor uita cu ușurință.

Prima zi a lui decembrie a consemnat nașterea oficială a guvernului condus de Kurt Georg Kiesinger. Înțelegerea între U.C.D. și P.S.D. fiind perfectată, investitura lui Kiesinger apărea doar ca o formalitate. Într-adevăr, guvernul a obținut voturile necesare. Dar majoritatea substanțială de care dispunea (447 de mandate) s-a subțiat chiar la primul vot. Pentru Kiesinger s-au pronunțat doar 340 de deputați. 109 deputați au luat poziție împotriva candidatului la șefia guvernului, iar alți 23 au preferat să se abțină de la vot. Faptul că 132 de deputați nu și-au dat votul pentru Kiesinger (ceea ce depășește cu mult anemicile efective parlamentare ale partidului liber-democrat) reflectă persistența tendințelor opoziționiste în sînul celor două partide guvernamentale. Existența acestei opoziții fusese semnalată cu prilejul dezbaterilor din fracțiunile parlamentare, dezbateri care au precedat constituirea „marii coaliții". Se credea, totuși, că prin mijloacele clasice în materie de „disciplină", conducerile U.C.D. și P.S.D. vor obține din partea deputaților lor un vot unanim. Ceea ce nu s-a întîmplat. Probabil, potrivnicii sînt mai numeroși în rîndurile social-democraților. Ei exprimă temeri față de perspectiva deplasării spre dreapta a partidului lor.

Vineri, noii miniștri vest germani și-au preluat atribuțiile. Împărțirea portofoliilor a devenit de acum cunoscută. Fără îndoială, un element inedit în fizionomia noului guvern îl reprezintă prezența lui Willy Brandt atît ca vicecancelar cît și ca ministru al afacerilor externe. Conducerea diplomației Bonnului de către liderul social-democrat va marca o abandonare a unor poziții tradiționale? După FRANCE PRESSE, „scoaterea diplomației vestgermane din imobilism" va fi obiectivul lui Brandt. Numai că „libertatea sa de acțiune nu va fi totală". Willy Brandt a declarat că eforturile sale se vor îndrepta spre „restabilirea încrederii" în R.F.G. acolo unde această încredere a fost zdruncinată. Se știe că social-democrații s-au pronunțat pentru o politică vest-germană mai nuanțată, pentru realizarea unui echilibru între tendințele „atlantice" și cele „europene". Noul cancelar a declarat în primul său interviu televizat, acordat în calitate de șef de guvern, că intenționează „să clarifice raporturile cu Franța și dacă este posibil să le intensifice". Pe linia declarațiilor sale anterioare, Kiesinger a exprimat dorința de a menține relații strînse cu Washingtonul și, totodată, de a îmbunătăți relațiile cu țările socialiste. Unele clarificări cu privire la măsura în care politica vest-germană va cunoaște sau nu retușuri vor fi oferite de sesiunea Consiliului ministerial al N.A.T.O. la care Bonnul va fi reprezentat prin Willy Brandt.

Din componența noului cabinet se disting două nume: Schröder și Strauss. Fostul ministru de externe a devenit deținătorul dificilului portofoliu al apărării. Conducătorul bavarez Strauss a reapărut în guvern după o absență oarecum îndelungată. Strauss a primit un minister de o importanță reală în actuala conjunctură economică din Germania occidentală, dar ambițiile sale depășesc sectorul finanțelor pe care îl conduce în prezent. Influența lui Strauss s-ar putea să fie mai mare decît rolul departamentului ce i-a fost încredințat. Cabinetul cuprinde 10 miniștri creștin-democrați (dintre care 3 reprezentanți ai U.C.S.) și 9 miniștri social democrați. Observatorii încearcă să descifreze perspectivele acestui guvern. Agenția REUTER arăta că în cercurile politice de la Bonn noua coaliție este considerată drept un „mariaj de conveniență". Ziarul parizian COMBAT remarca că „este vorba de o căsătorie împotriva naturii", adăugînd că „în politică acest gen de uniune nu rezistă niciodată". Atît Kiesinger, cît și fruntași social-democrați au subliniat că formula guvernamentală U.C.D. — P.S.D. va fi „limitată în timp". Există substanțiale deosebiri de vederi în ceea ce privește probleme importante ale politicii interne și externe dintre cele două partide, deosebiri ce nu au putut fi înlăturate prin compromisul la care s-a ajuns odată cu formarea guvernului. Erhard afirma în ultimul său discurs în calitate de cancelar că o modificare radicală a politicii „urmate pînă în prezent" ar fi „primejdioasă și lipsită de judecată". Erhard nu a vorbit doar în numele său. În interiorul U.C.D. și P.S.D. există forțe antagoniste care vor exercita în sensuri diferite: presiuni asupra coaliției ministeriale, ceea ce prevestește destule momente de dificultate. Chiar cancelarul declara într-un interviu acordat ziarului BILD ZEITUNG: „Nu va fi ușor ca cele două partide să uite epoca în care au fost adversare și să elaboreze o politică comună".

După discursurile festive și zîmbetele telegenice urmează confruntarea cu realitatea. Examenul „marii coaliții" de-abia urmează.

EUGENIU OBREA

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

În mai multe centre universitare din S.U.A. au avut loc acțiuni de protest împotriva unei recente hotărîri a autorităților de a chema sub arme studenții în funcție de modul în care progresează în studii.

Astfel, la Universitatea din Ann Arbor peste 1 500 de studenți au organizat o demonstrație cerînd conducerii acestui institut de învățămînt superior să nu furnizeze organelor militare date despre evoluția studenților la învățătură.

La Universitatea din Iowa City studenții și un număr de profesori au protestat împotriva iminentei concedieri a unui profesor — Donald Barnett — care a refuzat să furnizeze date despre situația la învățătură a studenților, declarînd că nu vrea să devină părtaș la războiul ilegal din Vietnam.

La Universitatea din California mii de studenți au participat la o demonstrație cerînd plecarea reprezentanților flotei americane care au încercat să recruteze voluntari în rîndul studenților. Poliția a intervenit arestînd zece demonstranți.

În Izrael continuă greva celor 28 000 de studenți de la instituțiile de învățămînt superior, declarată în urmă cu cinci zile în semn de protest împotriva majorării taxelor de învățămînt. La Tel Aviv a avut loc o demonstrație la care au luat parte 10 000 de studenți. Studenții au cerut guvernului să anuleze hotărîrea cu privire la majorarea taxelor universitare.

„A SCĂPAT IEFTIN"

Mai întîi cîteva date. În 1957 gorilele (adică militarii puciști) din Haiti „alegeau" — cu binecuvîntarea Washingtonului — ca președinte al țării pe François Duvalier, poreclit ulterior „Papa" Duvalier sau „Papa Doc". În 1961 nu mai era nevoie de militari, Duvalier a anunțat, pe cont propriu, „realegerea" sa pînă în 1967. A urmat apoi, în 1964, faimoasa autoproclamare ca președinte „pe viață".

Ce a făcut „Papa" în cei aproape zece ani de „domnie"? Reproducem în continuare unele relatări din publicații bine informate. Iată, de pildă, ce scrie revista americană U. S. NEWS AND WORLD REPORT: „Sub dictatura lui Duvalier cei 5 milioane de locuitori din Haiti se afundă tot mai adînc în mizeria socială și economică. Poporul haitian, care și așa era socotit drept unul dintre cele mai sărace din emisferă, devine pe zi ce trece tot mai sărac".

Foametea — continuă revista — este la ordinea zilei. O mare parte a populației din Haiti — 90 la sută — trăiește din agricultură. Datorită pămîntului stîncos, recoltele sînt foarte slabe, abia ajungînd pentru acoperirea mai mult decît modestă a nevoilor curente. Carnea și peștele sînt o raritate. Mortalitatea infantilă atinge un grad foarte înalt: 171 la mie. 90 la sută din locuitorii țării sînt analfabeți. Țăranii emigrează în permanență spre Port au Prince (capitala țării) pentru a căuta de lucru. Aici trăiesc pe străzi sau în slumsuri mizerabile. Cerșetorii mișună pretutindeni, corupția tronează ca la ea acasă.

Cel mai mare ziar american „NEW YORK TIMES" scrie la rîndul său următoarele: „Haiti este un stat polițist. Întreaga opoziție organizată a fost desființată prin asasinate, încarcerări, exil sau reducerea la tăcere prin amenințări. Teroarea și tortura au fost și sînt cele mai importante mijloace prin care Duvalier se menține la putere". Și așa mai departe. Citatele din publicații sau referirile la aprecierile observatorilor, ar putea continua. Nu mai e nevoie însă, pentru că situația apare, și așa, destul de limpede.

Ca ripostă împotriva acestei dictaturi sîngeroase era deci normal ca populația — în ciuda terorii — să se organizeze pentru luptă în vederea înlăturării lui Duvalier. De aceea, cînd săptămîna trecută s-a anunțat tentativa de debarcare a unui grup de exilați haitieni, mulți au înclinat să creadă că aceștia ar avea vreo legătură cu mișcarea antidictatorială. Dar lucrurile se prezentau, în realitate, altfel.

Se știe că, de cîteva luni, Papa Doc nu mai este în grația unchiului. Washingtonul — după foarte bine cunoscuta și mult aplicata sa metodă — îl consideră, astăzi, pe dictatorul de la Port au Prince „învechit", „compromis", „răsuflat" și deci, în ultimă instanță, inutilizabil. În vară se vorbea chiar de o „abdicare" a lui Papa, făcută, diplomatic, mai înainte ca dizgrația să devină manifestă, situație care l-ar fi pus într-un vădit pericol. Dar fuga nu s-a produs. Mai mult chiar, Duvalier a promis organizarea de... alegeri legislative. Și lucrurile au rămas, de bine de rău, la acest punct. Atunci a survenit încercarea de debarcare sau, mai bine zis, preparativele făcute în acest scop de exilații aflați la Miami. Însă, din cauza neînțelegerilor dintre „conjurați", operațiunea a fost abandonată.

Oblăduiți de nord americani, exilații urmau, evident, să instaleze un regim care să fie nu numai fidel (căci, fidel, slavă domnului, este și Papa Doc) dar să prezinte și „garanțiile" pe care actualul dictator nu le mai poate prezenta. Dar și exilații s-au împărțit în grupuri: unul la Miami și altul la New York. Și se pare că Washingtonul are încredere doar în grupul de la New York, în frunte cu generalul Jean Rene Boucicaut. Iată de ce debarcarea celuilalt grup n-a mai avut loc... Și, ca urmare, Papa Doc, a scăpat, încă o dată, ieftin.

Adversari ai lui Duvalier, conjurații de acum zece zile n-au însă nimic comun cu lupta antidictatorială din Haiti. Manevrați de C.I.A., ei urmăresc doar înlocuirea unui Papa Doc uzat cu unul proaspăt. Adevărata opoziție urmărește însă înlăturarea dictaturii, instaurarea în țară a unui regim democratic.

În orice caz, ținînd cont de ultimele frămîntări din Haiti, în cercurile diplomatice de la Port au Prince se exprimă părerea că dictatura lui Duvalier „nu mai poate dura mult". Căci, dacă în noiembrie „a scăpat ieftin", după cum scria LE FIGARO, nu rezultă de nicăieri că tot așa se va întîmpla și la următoarea încercare.

ION D. GOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".